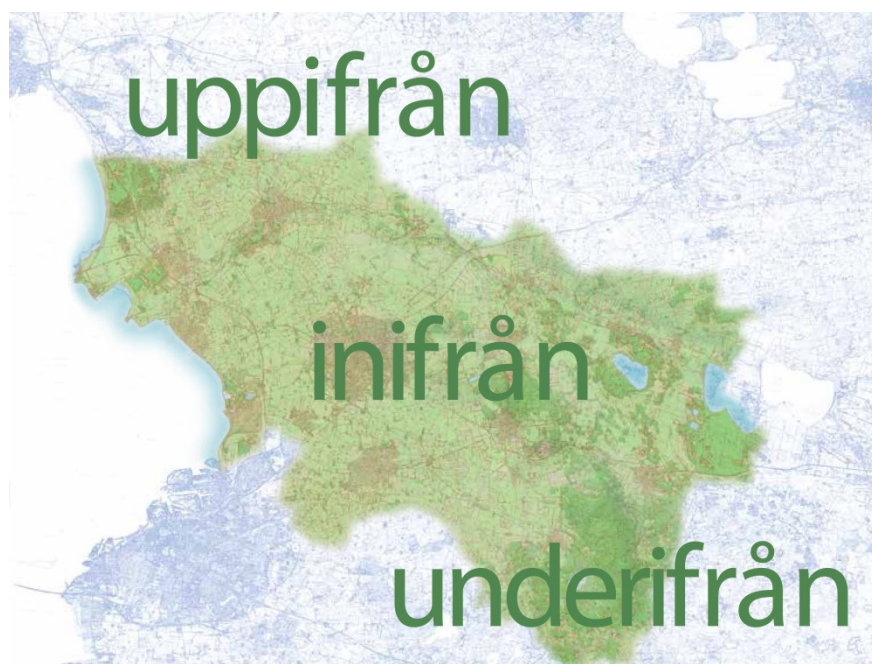

LUNDALANDS UTVECKLINGSTRATEGI 2014 -2020

*Strategi för organisationer verksamma inom lokalt ledd utveckling i
kommunerna Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorps och södra Eslöv*

2016-03-06, version 3.0

Lundaland – landsbygden kring Lund

Lokal utvecklingsstrategi för Lundaland

Sammanfattning

LAG:s och partnerskapetets arbete med framtagandet av denna strategi har visat att många aktörer i Lundaland är förväntansfulla på möjligheterna som ett nytt program för Lokal ledd utveckling genom LEADER 2014 – 2020 innebär.

För aktörerna i Lundaland handlar den gemensamma strategin om att skapa ramar och förutsättningar för fortsatt lokalt förankrat och framgångsrikt utvecklingsarbete präglad av en hög grad av **medskapande**. Ett arbete som skall utgå från Lundalands unika lokala värden (*underifrån*), en stor kunskap om det egna området och viktiga lärdomar från innevarande LEADER-period (*inifrån*), samt en vision och en målbild av att vilja och kunna medverka till framgångsrika insatser och resultat för att lösa viktiga samhällsutmaningar **tillsammans** (*uppiifrån*) i Lundaland.

Lundaland är en viktig del av Skåne. Ett Skåne som är sämst i landet när det gäller andelen förvärvsarbetande och näst sämst när det gäller BRP-tillväxt. Det öppna Skåne 2030, Skånes regionala utvecklingsstrategi, definierar **vad** som behöver göras för att anta Skånes utmaningar. Denna strategi, Lundalands utvecklingsstrategi, beskriver **hur** organisationer i Lundaland kan och vill medverka till att lösa flera av dessa utmaningar och hur vi tillsammans går från ord till handling, samlas och tar ansvar för våra gemensamma mål och bidrar till miljö och samhällsnytta i Lundaland och i Skåne.

Regional utveckling kräver bred mobilisering och medverkan från många aktörer från vitt skilda områden. Lundaland kan och vill vara en samlande plats för delregional utveckling i Skåne. Lundaland är en **öppen arena** och det s.k. ”**Lundalandlabbet**” är ett gemensamt ”*labb*” för samverkan, medskapande, kunskapsutbyte, och öppen innovation över gränser.

LAG:s roll är att initiera och facilitera utvecklingsprocessen och insatser i enlighet med denna utvecklingsstrategi, att vara medskapande och att besluta om insatser och projekt som stödjer och säkerställer måluppfyllnad av strategin och resulterar i förbättrad miljö och samhällsnytta i Lundaland.

Vårt utvecklingsarbete utgår från ett känt namn ”**Lund**” och en plats med en gemensam själ och identitet ”**Lundaland**”. Det är i Lundaland som de världsunika forskningsanläggningarna **ESS** och **MAX IV** skall etableras. Med det följer flera möjligheter och utmaningar som kommer att skapas i takt med etableringen, såsom krav på aktiv fritid, kulturupplevelser, och inte minst integration.

Här är lokalsamhället en viktig och naturlig del av utvecklingsarbetet för att skapa nya arbetstillfällen och verksamheter.

Med denna strategi värnar vi om underifrånperspektivet och förutsättningar för lokalt ledd utveckling i Lundaland. Strategin visar hur lokala värden och lokalt utvecklingsarbete kan organiseras för att skapa långsiktiga resultat och **smart, hållbar och inkluderande** utveckling i Lundaland. En utveckling som är viktig för Skåne och Sverige och som bidrar till att EU:s tillväxtstrategi EU2020 uppnås.

Leader Lundaland Ideell Förening

Lundaland Development Strategy

Summary

For participants and partners, active in the LEADER area Lundaland, this common development strategy is about creating boundaries and prerequisites for a continued locally anchored and successful development work which is characterized by a high degree of active commitment from participating organizations.

The development work shall start from the unique local values of Lundaland (bottom up), comprehensive knowledge and important lessons learned from former LEADER program (within), and a clear vision and a strong ambition to solve important societal challenges together and deliver common results (top down).

Lundaland is an important part of south of Sweden, a region called Skåne. To deliver local results to the overall Regional Development Strategy for Skåne the non-profit association that stands behind this strategy; Lundaland non-profit association, will have a broad approach and involve organizations from all sectors and parts of Lundaland.

The association will take initiative to open arenas where organizations can come together and find solutions to common challenges and agree to common projects that deliver results on common issues. The development work shall be characterized by its open innovation in the Lab of Lundaland.

The role of the Local Action Group of Lundaland is to facilitate the development process according to the Lundaland Development Strategy and decide on which projects that should be supported to achieve the overall goals of the Strategy.

All work originates from our place, with a well-known city “Lund” and the surrounding countryside, which constitutes the rural area Lundaland.

It is in Lundaland two new world important, state of the art plants are to be established; The European Spallation Source, a super-microscope generating new science and innovations for a sustainable society, and MAX IV, a next-generation synchrotron radiation facility.

It is important to involve the local society in this process to explore how establishment of these two plants can create new opportunities and businesses and result in new jobs, new services and offerings that will be requested by visitors and researchers coming to Lundaland and Skåne.

This Strategy will guide us, not only in the development important for Lundaland and Skåne, but also for the development needed for our contribution to the Strategy of Europe 2020.

Lundaland non-profit association

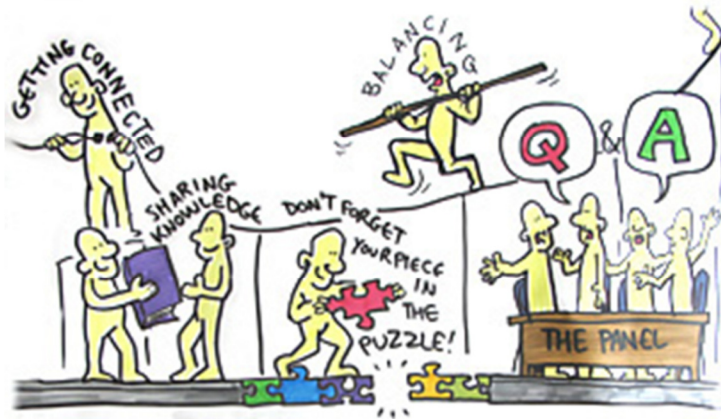
Innehållsförteckning

Svensk sammanfattning.....	1
Engelsk sammanfattning.....	2
1. Syftet med den lokala utvecklingsstrategin.....	4
2. Strategins bidrag till EU:s och Sveriges mål.....	4
3. Strategins framtagning	5
4. Utvecklingsområdet.....	7
4.1 Områdesbeskrivning.....	10
4.2 Behov, utvecklingsmöjligheter och prioriteringar.....	13
5. På vilket sätt är strategin innovativ?.....	16
6. Vision	18
7. Mål, insatsområde och urval	19
7.1 Övergripande och horisontella mål för området.....	20
7.2 Insatsområden.....	23
7.3 Handlingsplan.....	26
7.4 Urvalsprocessen.....	30
7.5 Mål och indikatorer	31
8. Finansieringsplan.....	34
9. Organisation	35
9.1 Administrativ kapacitet och kansliets arbete.....	35
9.2 Partnerskapet och föreningen	36
9.3 LAG – den lokala aktionsgruppen.....	36
10. Samverkan mellan fonder och med andra aktörer.....	37
10.1 Samverkan mellan fonder.....	37
10.2 Avstämning med andra aktörer med utvecklingsansvar.....	38
10.3 Jämställdhet och icke-diskriminering.....	38
11. Kommunikation.....	39
11.1 Kommunikationsplan	39
12. Uppföljning och revidering	40
13. Bilagor.....	41
Bilaga 1: SWOT-analys.....	41
Bilaga 2: Omvärldsanalys	43
Bilaga 3: Motivering	44
Bilaga 4: Fakta Lundalands Utvecklingsstrategi.....	45
Bilaga 5: Lundalandsbroschyren.....	46
Bilaga 6: Rapporten LLU Nod Lundaland	47
Bilaga 7: LAG:s plan för uppföljning och utvärdering	48
Bilaga 8: Definitioner av Lundalands indikatorer.....	49
Bilaga 9: Kommunikationsstrategi för lokalt ledd utveckling 2014 – 2020	50
Bilaga 10: Lundalands kommunikationsplan 2016.....	51

1. Syftet med den lokala utvecklingsstrategin

Lundalands Utvecklingsstrategi 2014 - 2020, beskriver hur organisationer som medverkar till Lokalt ledd utveckling på platsen Lundaland skall arbeta tillsammans för att uppnå de gemensamma målen och visionen.

Utvecklingsstrategin ska användas för att styra LAG Lundalands arbete med prioritering och urval av ansökningar, partnerskapets arbete, samt kommunikation och fonsamordning.

2. Strategins bidrag till EU:s och Sveriges mål

Alla projekt som prioriteras genom denna utvecklingsstrategi ska bidra till att EU:s tillväxtstrategi EU2020 uppnås. Därför bygger alla mål och processen för projekturvalet i strategin på de mål som är satta i de inblandade operativa programmen för struktur- och investeringsfonderna.

Analysen ligger till grund för en vision och prioriterade utvecklingsbehov, som leder till insatsområden och specifika mål som kan mätas med hjälp av indikatorer. En handlingsplan visar hur målen i insatsområden ska omsättas i aktiviteter.

Europa 2020

Strategin för Europa 2020 lyfter fram tre prioriteringar som centrala för utveckling och tillväxt i Europa under den kommande sjuårsperioden.

- Smart tillväxt; utveckla en ekonomi baserad på kunskap och innovation.
- Hållbar tillväxt; främja en resurseffektivare, grönare och konkurrenskraftigare ekonomi.
- Inkluderande tillväxt (tillväxt för alla); stimulera en ekonomi med hög sysselsättning och med social och territoriell sammanhållning.

3. Strategins framtagning

LEADER Lundaland Ideell Förening, organisationen bakom strategin, bedriver Leaderverksamhet sedan 2009 på platsen Lundaland inom ramen för pågående Landsbygdsprogram, 2007 – 2013.

Föreningen har sedan verksamheten startade profilerat sig som en utvecklingsorganisation för landsbygdsfrågor. Uppdraget att arbeta för det som är "själva essensen i Leadermetoden" dvs. att aktivt bidra till "Samverkande åtgärder för ekonomisk tillväxt" är föreningens ledord.

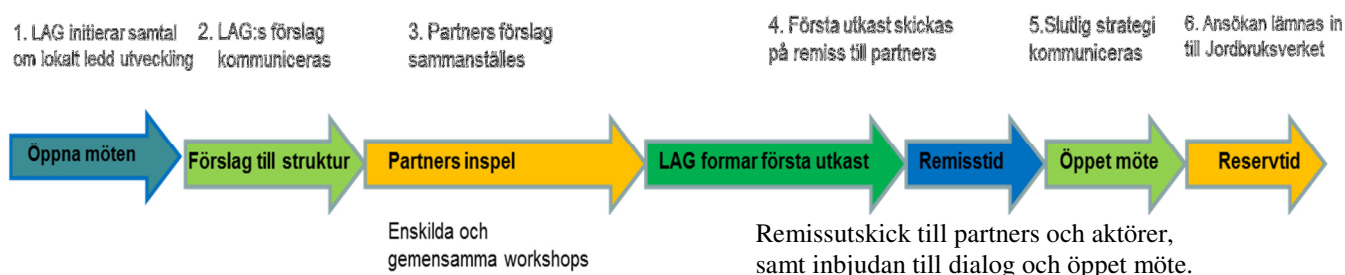
LAG har kontinuerligt fört dialog om betydelsen av lokalt ledd utveckling och LEADER i flera olika forum och sammanhang. Dialogen har rönt stort intresse och delaktighet från många olika organisationer inom samtliga sektorer (offentlig, ideell och privat) verksamma i Lundaland, se Bilaga 4 – Fakta Lundalands utvecklingsstrategi, *flikarna partners, aktörer, samt Lundalands besöksnärningsnätverk*.

Under det gångna året har LAG drivit projektet "Nod för lokalt ledd utveckling" tillsammans med Länsstyrelsen i Skåne, Region Skåne och ett stort antal partners. Projektet är ett metodutvecklingsprojekt med syfte att undersöka och finna lämplig modell och metoder för hur "LEADER-projekt" kan utvecklas till hållbara verksamheter, se Bilaga 6 – Rapporten "LLU Nod Lundaland".

Resultatet från ovanstående utvecklingsarbete och erfarenheter gjorda av LAG Lundaland och organisationer verksamma i föreningens pågående verksamhet utgör grunden till innehållet i denna strategi.

Under 2014 intensifierades och formaliserades arbetet med framtagandet av den nya utvecklingsstrategin efter det att LAG Lundaland (härefter kallat LAG) formellt beslutat att ansöka om medel för Lokalt ledd utveckling genom LEADER-metoden för programperioden 2014 – 2020.

Föreningen har under året genomfört flera öppna möten och workshops med LAG, partners, aktörer och besöksnärningsnätverket, som på olika sätt bidragit till framtagandet av denna utvecklingsstrategi, se bild nedan.

Under arbetets gång har många goda projektidéer identifierats som om de genomförs kan bidra till måluppfyllnad av denna strategi, se Bilaga 4 – Fakta Lundalands utvecklingsstrategi, *flik projektidéer*.

Under strategiskrivandet har nya aktörer tillkommit och involverats i utvecklingsarbetet för att analysera förutsättningarna för en flerfondslösning i Lundaland; Ung Företagsamhet, Finsam, Centrum för Publikt Entreprenörskap, Lunds arbetsenhet, Mikrofonden m fl., se Bilaga 4 – Fakta Lundalands utvecklingsstrategi, *flik Aktörer utöver LAG och partners*.

För att säkerställa att Lundalands utvecklingsstrategi ligger i linje med och bidrar till regionala och nationella mål, har LAG tagit del av offentliga planer, program, strategier och rapporter se exempel nedan:

- Kommunala planer med relevans för landsbygden i Lundaland
- Länsstyrelsen i Skånes rapport: Inför 2014 – 2020*
- Länsstyrelsen i Skånes rapport: Casen – ett samlingsalbum
- Skånes Regionala Utvecklingsstrategi: Det Öppna Skåne 2030 ¹
- Region Skåne: Skånsk Dryckesstrategi
- Lunds Universitet: An Ecosystem for Social Innovation in Sweden
- Regionalt strukturfondsprogram för investeringar i tillväxt och sysselsättning handlingsplan Skåne-Blekinge 2014-2020 (förslag)
- Svenska Landsbygdsprogrammet 2014 - 2020
- Operativt program för lokalt ledd utveckling inom Regionala utvecklingsfonden och Socialfonden 2014-2020
- U LAND: Varför Unga? Involvera unga i strategiarbetet inför programperioden 2014 – 2020.
- Landsbygdsdepartementets rapport: Lyckad matchning
- Naturvårdsverket: Naturen som kraftkälla
- Nationell strategi för svensk besöksnäring
- Näringsdepartementet (2014) , en nationell strategi för regional tillväxt och attraktionskraft 2014 - 2020
- Näringslivsdepartementets rapport: Attraktionskraft för tillväxt och utveckling 2014
- EU-kommissionens rapport: Vägledning om lokalt ledd utveckling för lokala aktörer.

Ovanstående källor är tänkta att användas som referensmaterial under mobiliserings och förstudiefasen vid genomförande av denna strategi.

**I denna rapport beskriver Länsstyrelsen i Skåne, behov och nödvändiga satsningar för Skånsk landsbygdsutveckling inför programperioden 2014 – 2020. Innehållet i rapporten har stor betydelse för valet av utvecklingsstrategins övergripande mål och insatsområden.*

¹ Lundaland Ideell förening för pågående samtal med Region Skåne om hur lokala utvecklingsgrupper kan bidra till målen i Region Skånes strategi.

4. Utvecklingsområdet

”Området Lundaland i Skåne sträcker sig från Öresund i väster till Romeleåsen i Öster. Från grannarna på Söderslätt i söder till grannarna i MittSkåne i norr.

Med sprakande historia, spännande kultur, fantastisk natur, småkärnig stadsnära landsbygd och vidsträckta vidder bjuder Lundaland på en fantastisk utvecklingspotential.” Se Bilaga 5 - Lundalandbroschyren.

Antal invånare i området som berörs av ESF och ERUF (Lunds stad inkluderad):	193 552 personer * *se Bilaga 3 – Motivering.
Antal invånare i området som berörs av EJFLU	108 122 personer
Områdets totalstorlek i km ² , inklusive tätorter > 20 000 invånare.	838 m ² inklusive Lunds stad* * Karta över området, se Bilaga 4 – Fakta Lundalands Utvecklingsstrategi, flik geografi och karta
Områdets storlek i km ² utanför tätorter > 20 000 invånare.	812,25 km ² exklusive Lunds stad
Antal invånare per km ² , inklusive tätorter.	231 personer inklusive Lunds stad
Antal invånare per km ² , exklusive tätorter.	133 personer exklusive Lunds stad
Kommuner som omfattas av strategin.	Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorp och södra Eslöv** **Del av södra Eslöv som ingår i Lundaland, se Bilaga 4 – Fakta Lundalands Utvecklingsstrategi, flik geografi

--	--

Landskapstyper och landmärken Urskog & trolldag Kungariket Slotten Berg & slätt Kyrkorna Hästriket Pampas Fågelriket Sjöarna Åarna Lederna Havet Kulturen Kunskapsriket	<u>Landskapstyper:</u> Slättlandskap, odlingslandskap, ådalslandskap, backlandskap, skogspräglad landskap, kustlandskap, godslandskap, låglänt dallandskap, och lövskog. <u>Landmärken:</u> Kävlingeån, Höje å, Lomma och Bjärreds kust, Gillhögsgånggrift, Vombsjösänkan, Revingehed, Lund med dess stadslandmärken som Lunds domkyrka och Gateway, ESS och MAX V, Järavallen naturreservat, Natrum Skrylle, Dalby Söderskog, Dalby stenkyrka (Skandinaviens äldsta stenkyrka), Flyinge Kungsgård, Dalby Kungsgård, Uppåkra arkeologiska fyndplats, VikingaTider, Romeleåsen, Alnarps Slott, Borgeby Slott, Häckeberga Slott, Örtöfta Slott och Pilgrimsvägen Lunds Domkyrka – (St Olof källa), Vombsjön och Revingefältet.
Större tätorter och utvecklingscentra	<u>Större tätorter:</u> Bjarrad, Dalby, Flyinge, Genarp, Harlösa, Hjärup, Kävlinge, Lund (stad), Lomma, Löddeköpinge, Staffanstorpe, Södra Sandby och Veberöd <u>Utvecklingscentra:</u> ESS och MAX IV (forskningscentra) Lunds universitet och SLU Alnarp (kunskapscentra) Flyinge Kungsgård (centrum för hästnäringen) Vombsjösänkan (biosfärsområdescentrum) Kävlingeån (vattenledscentrum) Skåne- och Pilgrimsleden (ledcentra) Slotten (besöksnäringcentra) Fågelriket (fågel-/naturcentrum) Borgeby/Löddenavet, Lommanavet, Uppåkravet, Dalbynavet, Flyingenavet och Harlösanavet (centra för lokalt ledd utveckling i Lundaland)

Befolkningsförändring för åren 2007–2013 • Flyttnetto • Födelsenetto	1 205 stycken 742 stycken Vi har räknat med 1/5 av Eslövs kommun flytt- och födelsenetto då det är den del av kommunen som vår strategi inkluderar.
Arbetslöshet i procent	5,96 %
Arbetslöshet bland unga (15–24 år) i procent	15,5 % (Jmf Sverige 15,2 %)
Andel invånare med utländsk bakgrund i procent Antal födda i Lundaland med utländsk bakgrund	19,28 % i hela Lundaland 9,30 % exklusive Lunds stad 3,76 %
Antal företag per 1 000 invånare	85,2 antal företag i hela Lundaland 78,8 antal företag i Lunds stad
Antal nystartade företag per 1 000 invånare (år 2012)	12,74
Andel av befolkningen i procent 16-24 år 25-44 år 45-64 år 65- år	15,25 % 28,40 % 24,55 % 17,70 %
Övrigt nämnvärt som har betydelse för områdets utveckling	På landsbygden i nordöstra delen av Lund byggs just nu ESS och Max IV, två stora forskningsanläggningar som blir världsledande inom partikelfysiken. Anläggningarna kommer att dra till sig forskare och företag från hela världen, arbetskraft som behöver någonstans att bo, verka och få göra positiva upplevelser under sin tid i Sverige.

Källa: SCB, Länsstyrelsen, Tillväxtanalys, Ekonomifakta, Kävlinge, Lund, Lomma, Eslöv och Staffanstorps kommun.

4.1 Områdesbeskrivning

Lundaland – ett unikt landskap

Lundaland är ett intressant och viktigt kulturhistoriskt område med höga naturvärden. På 838 km² finns ett stort antal byar och tätorter längs med historiskt gamla och viktiga landsvägar och farleder såsom ”Gamla Lundavägen”, den 800 år gamla ”Pilgrimsvägen mellan Lunds Domkyrka och St. Olof källa” och ”Kävlingeån” för att nämna några.

Här är landsbygdsborna ”mentalt vända mot staden Lund”. Här är allt nära och tillgängligt. Så nära att landsbygdens resurser glöms och därmed prioriteras bort.

Outnyttjade resurser ligger som små gömda diamanter i den rika myllan i norra Europas störst sammanhängande och brukade åkermark; *Uppåkra, Dalby kloster, Fågelriket, Vombsjösänkan m.fl.* Oslipade diamanter som kan utvecklas hållbart för att skapa sysselsättning och nya upplevelser. Upplevelser som kommer att vara efterfrågade av besökande och nyinflyttade när ESS och MAX IV:s verksamheter är i full gång.²

I Lundaland finns unika förutsättningar till att bibehålla samt utveckla landsbygdens unika kvalitéer och upplevelser i samspel med utvecklingen av två världsledande anläggningar inom partikelfysik.³

Lundalands natur- och kulturesurser

Området Lundaland ligger i sydvästra Skåne och innefattar de fem kommunerna Lund, Kävlinge, Lomma, Staffanstorps och södra Eslöv.

Området gränsar till de Skånska kommunerna Landskrona, Svalöv, Höör, en mycket liten del av Hörby i norr, Sjöbo i öster och Skurup, Svedala, Burlöv och Malmö kommun i söder.

I väster finns Öresund och klara dagar ser man till Köpenhamn. I nordväst finns Lundaslätten och i norr de stora godsen, i öster sjölandskapen och Romeleåsen och i söder närheten till destinationerna Malmö och Köpenhamn.

Lundalands landskap är varierat med en stor andel odlingslandskap och många unika naturresurser. Till de senare hör bl. a. Romeleåsen med dess lövskog och höjdskillnader, Öresunds kust med dess naturskyddade områden med rik flora och fauna, Revingehed ett militärt övningsfält av nationellt intresse, men också en milsvid pampasliknande rekreationsplats med frigående kor, Vombsjösänkan med höga naturvärden och ett rikt fågelliv, samt Järavallen och Flyinge ängar två av flera naturskyddade områden i Lundaland för rekreation och friluftsliv för att ge några exempel.

Slotten ligger tätt i Lundaland. Björnstorp, Alnarp, Borgeby, Häckeberga, Hjularöd och Örtofta är några av dem. Flera av områdets slott och kyrkor har medeltida anor och betydande byggnadshistoriska värden.

² TITA – regional mobilisering kring ESS och MAX IV/<http://essmax4tita.skane.org/en>

³ LAG:s intention är att verka för att följeforskning initieras när utvecklingsarbetet startar

Vombsjön och delar av Lommabukten är av riksintresse för yrkesfisket.⁴ Kävlingeån, Skånes tredje största å och i folkmun kallad ”Skånes Mississippi”, är ett av Europas gäddtätaste vatten. Kävlingeån är områdets ”första historiskt dokumenterade farled”, vilken möjliggjorde för mycket tidiga bosättningar i området t ex Uppåkra, Löddeköpinge, Borgeby, Flyinge, Gårdsstånga och Hjärup.

Längs hela kuststräckan utmed Öresund, ådalarna och sjölandskapen finns rikt med stenålderslämningar, både boplatser och gravar. Ett par av landets finaste stenkammargravar finns här: Hofterupsdösen, gånggrifterna Danshögarna och Gillhög är några exempel.

I Uppåkra i Staffanstorps kommun finns Sydskanidiens största och fyndrikaste järnåldersbosättning. I området finns även vikingatida bosättningar på flera håll. De mest betydande vid Löddeköpinge och Gårdsstånga. Utgrävningar tyder på betydande internationella kontakter, allt från Bysans och Syrien till Baltikum och Västeuropa.

Borgeby slott har anor som maktcentrum ända sedan vikingatid. Det ekonomiska och kommunikationsmässiga maktcentrum som då bildades av Borgeby och Löddeköpinge har varit av stor vikt för landsdelens utveckling. Flyinge Kungsgård har anor från 1100-talet och är ett hippologiskt centrum sedan århundraden.

I Lundaland finns några av norra Europas största markägare som står för storskaligt jordbruk och mycket av marken är klassad som den bästa i Europa.⁵ Detta har medfört höga markpriser vilket begränsar möjligheterna för nya brukare.

I Lunds stad bedrivs många kulturaktiviteter och utmaningen är att få ut fler av dessa till landsbygden. I Fågelriket och Harlösa har det bedrivits flera lyckade LEADER-projekt där naturen har synliggjorts genom kulturen bl a genom etablering av ett konstnärsresidens; ARNA i Fågelriket, en verksamhet som lockar besökare och yrkesverksamma konstnärer från hela världen.

Lundalands närings- och föreningsliv

Näringslivet i Lundalands kommuner erbjuder ett gynnsamt företagsklimat.⁶ En större andel företag etablerar sig i staden än på landsbygden. Småföretagare som vill eller är etablerade på landsbygden upplever att de har svårt att få det stöd som erbjuds stadsbaserade företag.⁷

Merparten av Lundalands företag är enmansföretag. Det finns några få företag med över 50 anställda, de flesta större företag är koncentrerade till Lunds stad.

På flera platser i Lundaland är föreningslivet rikt och varierat. Ett exempel är VikingaTider som levandegör Löddeköpings vikingatida lämningar och bebyggelse.⁸ Ett annat är Lomma event, som driver Lommas julrunda.⁹ Ett växande problem är att antalet föreningsaktiva minskar.

⁴ Fiskeriverket, havochvatten.se

⁵ EU, EUR-lex

⁶ Kävlinge, årets företagarkommun 2014

⁷ Undersökning gjord i Lundaland 2014

⁸ <http://www.vikingatider.se/>

⁹ <http://www.lommaevent.se/>

Lundalands service och infrastruktur

I områdets alla kommuner erbjuds utbildning upp till och med gymnasienivå. I Lunds kommun finns ett mycket brett utbud av program medan det i övriga kommuner finns yrkesinriktade utbildningar inom bland annat trädgård, florist, häst, lantbruk och trä. I Lundaland finns två universitet, Lunds universitet och Sveriges lantbruksuniversitet med drygt 40 000 studenter.

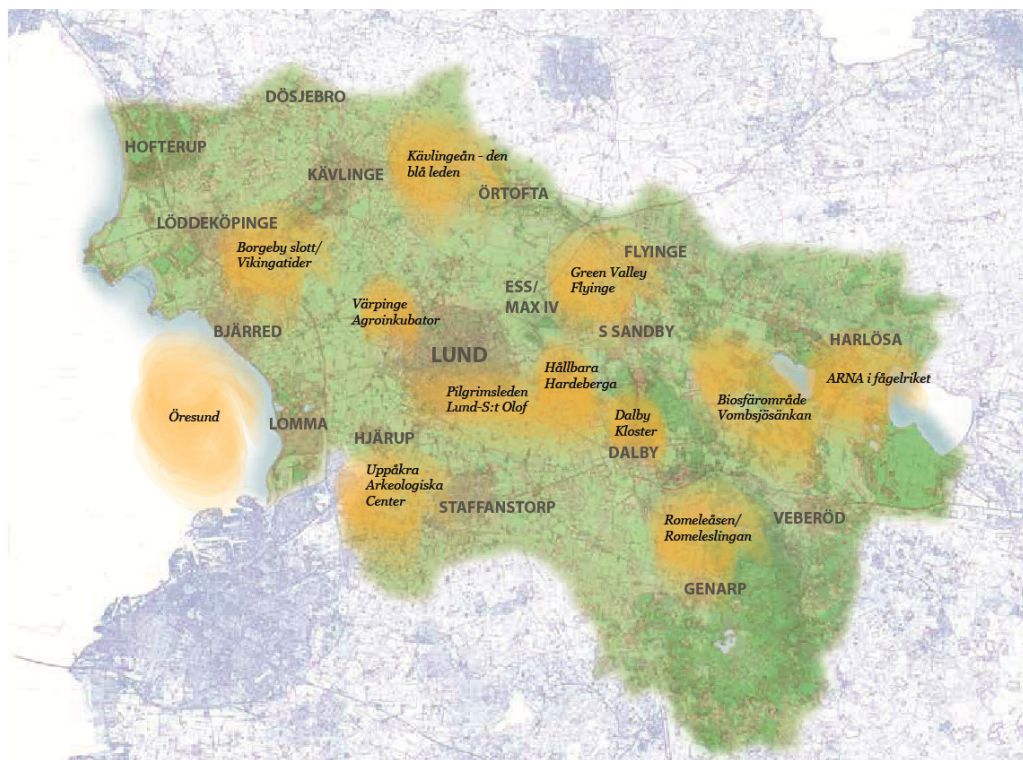
Kollektivtrafik till och från de större tätorterna i Lundaland är bra. Kollektivtrafiken till ytterområdena och de mindre byarna är dock bristande och i vissa fall obefintlig t.ex. kollektivtrafik till de nordöstra delarna av området; Harlösa, Vomb, Revinge och Flyinge och till de västra delarna; Dagstorp, Löddeköpinge och Barsebäck.

Det samma gäller tillgången till bredband och fibernätverk - de större orterna har god tillgång, medan det råder bristfällig tillgång för de mindre orterna på landsbygden.

Lundalands område, nav och partners

Området utgörs av ett sammanhängande område med **rik gemensam** natur och kulturhistoria, samt en stor potentiell hemmamarknad, vilket gör området synnerligen lämpat för en gemensam utvecklingsinsats inom ramen för Europa 2020.

I Lundaland har skapats flera ”naturliga nav” vilka utgörs av verksamheter, byar, landmärken och bygder för att ge några exempel, se bild nedan. **Naven** och **medskapande partners** kopplas samman i denna utvecklingsstrategi med gemensamma insatsområden och mål, se avsnitt 4.2 – prioriteringar. Valet av mål och insatsområden ses av LAG som en vital del för att kunna åstadkomma synergieffekter, samverkande åtgärder, samt resultat inom de tre prioriteringar som bedömts som centrala för utveckling och tillväxt i Europa under den kommande sjuårsperioden, se avsnitt 2 - Stategin för Europa 2020.

4.2 Behov, utvecklingsmöjligheter och prioriteringar

Behov

Lundaland är ”ett Sverige i miniatyr” ett område där människor sedan urminnes tider valt att bosätta sig för att här finns det goda förutsättningar till att bo och verka. I ett historiskt perspektiv har god tillgång till bördig mark och vatten samt närhet till handels- och maktcentra gjort området attraktivt.

De senaste femtio åren har inflyttningen till Skånes större städer stadigt ökat vilket fört med sig att många av Lundalands byar och tätorter de senaste tio till tjugo åren fått uppleva minskad lokal service i form av nerläggning av affärer, bensinmackar, banker, postkontor och vårdcentraler. Lundalands levande landsbygd är hotad. Risken är stor att området på sikt utvecklas till ett område av sovande förortssamhällen. Att den tätortsnära landsbygden faller i sömn är på sikt ett hinder för hållbar utveckling och möjlighet till nära rekreation och upplevelser för stadsbor.

Detta har fört med sig utmaningen att färre och färre invånare i Lundaland får med sig det intellektuella kapital som upplevelser och kunskap om den lokala naturen, kulturen och historien ger och som även den moderna storstadsmänniskan har behov av för att kunna navigera i världen och finna lösningar på framtidens samhällsutmaningar och problem.

Idag finns ett behov och en växande efterfrågan i området att nya arbetstillfällen ska skapas på landsbygden så att människor kan verka nära där de bor. Ett hinder för hållbar utveckling och tillväxt av entreprenörskapet på Lundalands landsbygd är bristen på (risk)kapital. Det gäller både tillgång på kapital för att utveckla idéer och kapital för att gå från projekt till verksamhet eller helt enkelt kapital för att utveckla befintliga lokala företag. Behov finns av att undersöka hur lokal samverkan i form av lokala kreditgarantiföreningar eller motsvarande satsningar kan förbättra tillgången på lokalt kapital för utveckling av landsbygdens näringar. Infrastruktur, som fiberbredband, är också viktigt för att skapa förutsättningar för tillväxt och innovation.

Området saknar innovativa mötesplatser särskilt för den unga generationen och svårigheter finns vad det gäller generationsväxling både inom traditionellt landsbygdsföretagande som inom lantbruket, men också vad gäller det ideella engagemanget som historiskt varit en stark bärare av sociala och gemensamhetsskapande aktiviteter på landsbygden.

I Lundaland behöver kreativa miljöer främjas. Miljöer där nya idéer kan prövas, nya processer uppstå och nya nätverk bildas. Helt enkelt miljöer som stimulerar till lokalt ledd utveckling för att stödja och utveckla nya lösningar på gemensamma behov.

Utvecklingsmöjligheter

Sociala innovationer och kollektiva lösningar har stor potential i Lundaland, t.ex. för att lösa brister på service och kollektivtrafik till de mindre byarna. För att främja denna utveckling behövs landsbygdens drivkrafter stimuleras och få stöd för utveckling av egna initiativ.¹⁰

Områdets verksamheter behöver ges stöd och möjligheter att kunna följa med i den globala utveckling som pågår inom områden såsom samhällsentreprenörskap och s.k. cirkelekonomier. Områden med stor potential för landsbygdens aktörer i Lundaland.

I Lundaland finns en lång tradition av forskning och utveckling med närhet till två anrika universitet; Lunds Universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet. Dock behövs fler goda exempel på samverkan mellan universiteten och det omgivande samhället inte minst för att utveckla den gröna ekonomin på landsbygden. Kunskapsöverföring mellan forskning, företag, offentlig- och ideell verksamhet måste stärkas eller rent av byggas.

Öresundskommittén har tagit fram en rapport kring hur Öresundsregionen kan möta den digitala framtiden och efterfrågan på ”digital kultur”. Genom att investera i teknisk kapacitet för digital produktion i kombination med att lyfta fram unika besöksmål i området; Uppåkra, Dalby Kloster m fl. kan vi med vår starka berättartradition synliggöra flera av Lundalands unika resurser och skapa nya arbetstillfällen.

Lundaland har en varierande natur och ett rikt kulturarv, vilket gör landskapet attraktivt. Genom ökad samverkan kan unika Lundalandupplevelser produktifieras inom t.ex. fågel-, fiske- vikinga- kunskaps- och ekoturism. Genom nytänkande inom de gröna näringarna kan traditionella material och råvaror användas på nya sätt och skapa nya produkter. Landsbygdens resurser kan då användas till hela sin potential och nya arbetstillfällen kan skapas.

Behovet av meningsfulla och hälsofrämjande fritidsaktiviteter för boende och besökande i alla åldrar är stort. Genom en ökad samverkan mellan befintliga entreprenörer och ideella organisationer kan paketslösningar och upplevelsekoncept inom besöksnäringen utvecklas gemensamt, vilket leder till ett högre mervärde på landsbygdens produkter och tjänster.

För att uppnå en långsiktigt hållbar utveckling krävs effektiva mångfunktionella och sektorsövergripande lösningar. För Lundalands fortsatta utveckling är det viktigt att stärka det lokala ledarskapet. Förutsättningar måste finnas för fler personer att vilja utvecklas från eldsjälare till lokala ledare.

Området har unika förutsättningar i form av rik natur, kultur och historia i samspel med en vilja till lokal förändring i lokal anda.¹¹ Med utgångspunkt i dessa och med stöd av lokalt ledd utveckling genom LEADER-metoden kan trenden vändas så att Lundaland med både stad (Lund) och omgivande landsbygd (land) blir ett område där både stad och landsbygd stärks och utvecklas utifrån sina respektive behov och i samspelet mellan dem.

För mer information om områdets förutsättningar och utvecklingsmöjligheter, se Bilaga 1 – SWOT analys, samt Bilaga 2 – Omvärldsanalys.

¹⁰ <http://www.skjutsgruppen.nu/>

¹¹ Fokus Veberöds enkät

Prioriteringar

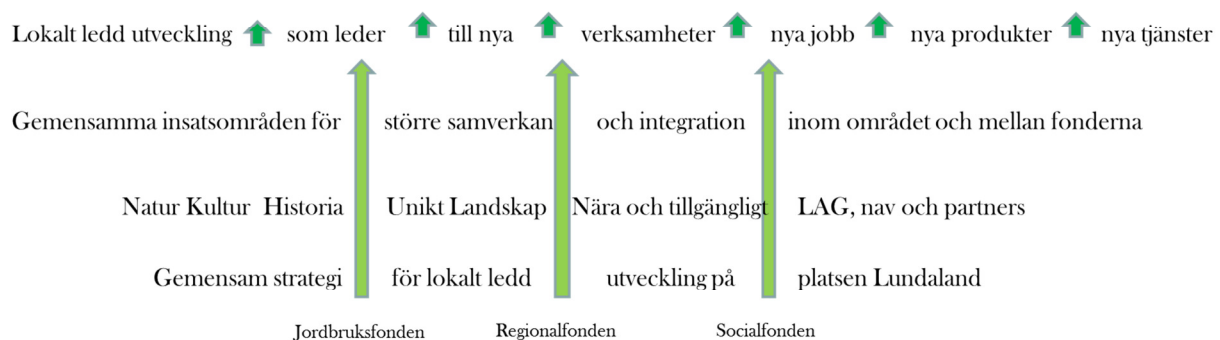
Analysen av behov och utvecklingsmöjligheter visar att det i Lundaland finns förutsättningar till att arbeta med tre av Europafonderna; Europeiska Jordbruksfonden, Europeiska Regionala Utvecklingsfonden och Europeiska Socialfonden, se nedan:

- Jordbruksfonden,
 - eftersom Lundaland är ett landsbygdsområde med stor sammanhängande landsbygd som behöver och kan utvecklas till att vara en attraktiv och aktiv landsbygd, som bidrar till Skånsk och Svensk tillväxt.
- Regionala Utvecklingsfonden,
 - eftersom det i Lundaland finns många outforskade ”mellanrum” för **tillväxt** och **synergieffekter** som kan stimuleras med lokalt ledd utveckling. Exempel på sådana ”mellanrum” är: mellan sektorer, branscher, organisationer och kommuner, mellan stad och land, samt mellan generationer och kompetenser.
- Socialfonden,
 - eftersom kompetensutveckling och metodutveckling är viktiga insatser för framgångsrik ”lokalt ledd utveckling”, och förutsättningar för en hållbar och inkluderande utveckling (tillgängligt för alla).

Nedanstående bild sammanfattar och visar ramarna för hur insatsområden och mål har prioriterats i strategin.

Hållbar tillväxt i Lundaland 2015 - 2020

Övergripande mål: Grön hållbar inkluderande utveckling med utgångspunkt från landskapet och dess unika resurser

LUNDALAND®

5. På vilket sätt är strategin innovativ?

I området Lundaland finns många etablerade strukturer och traditioner som verkat med mycket goda resultat under lång tid. Här finns behov av förnyelse; nya samverkansformer, nya gränsöverskridande plattformar för utveckling av nya idéer och nya lösningar på vår tids utmaningar, hot och möjligheter.

De senaste åren har intresset och strukturer för innovation ökat explosionsartat. Allt har sin grund i att samhället har ett växande behov av nya processer för problemlösning, behov av att utveckla nya innovativa lösningar på dagens samhällsutmaningar, samt behov av att skapa tillväxt och nya arbetstillfällen.

Ett aktuellt sätt att skapa förutsättningar för innovation är att etablera s.k. **”(design)labb”**. Historiskt har ett **”labb”** bestått av en grupp människor och en plats skild från kärnverksamheten, som tagit ett långsiktigt perspektiv på problemlösning och utveckling. De flesta idag kända **labb** strävar efter att vara en gemensam plattform för kreativt och gränsöverskridande innovationsarbete.¹²

Det innovativa med denna utvecklingsstrategi är att den förverkligar idén om ”ett labb” med erfarenheterna om ”lokalt ledd utveckling genom LEADER-metoden” på platsen Lundaland.

”Lokalt ledd utveckling genom LEADERs” uppgift är bredare än ”bara projektstödsfördelning”. Genom att förena **”LEADERmetoden”** med idén om ett **”labb”** vill vi skapa förutsättningar och resurser för många organisationer och individer att vara delaktiga i arbetet med att definiera vad lokalt ledd utveckling innebär i Lundaland och att vara medskapande till **”Lundalandlabbs”** resultat, se nedan, se också avsnitt 3 – ”Strategins framtagning”.

Ett särskilt insatsområde har därför prioriterats för att säkerställa fokus under hela programmet på **medskapande** och ”metodutveckling” av **lokalt ledd utveckling**, se beskrivning av insatsområde 5 – Tankekraft i Lundaland, sid 23.

ETT DESIGNLABB

- Kan vara ett team, en plattform, ett nätverk och/eller en plats för att tackla komplexa utmaningar som kräver systemförändringar.
- Har inga lösningar, det har istället en process med metoder och verktyg som används för att möta utmaningar.
- Är en gemensam plats med stöd för experimenterande, lärande och gränsöverskridande samarbete.
- Introducerar nya tillvägagångssätt och förhållningssätt, exempelvis designprocesser, co-design och användarcentrerade processer.

Traditionellt förhållningssätt

Designlabbs förhållningssätt

Linjärt	Iterativt
Expertfokuserat	Multidisciplinärt
Göra ”för”	Göra ”med”
Innovation i silos	Systeminnovation
Riskobenäget	Öppet för misstag
Marknadsdrivet	Användardrivet

¹² Mötesplats Social Innovation – Designlabb för social innovation

Sammanfattning av det innovativa i denna utvecklingsstrategi:

- **LAG Lundaland och partners medskapar utifrån ett landskapsperspektiv**
 - Platsen Lundaland är vår gemensamma plattform – här etablerar vi vårt ”labb”
 - Lundalands partners representerar både underifrån- och uppifrånperspektivet på/för platsen
 - Vi gör ingen skillnad på stad och landsbygd utan ser samspelet dem emellan som förutsättningar för utveckling av både stad och landsbygd.¹³ Vårt utvecklingsarbete utgår från vår plats och vårt landskap.
- **LAG Lundaland och partners bedriver lokalt ledd utveckling genom LEADERmetoden i Lundaland”**
 - Labbet främjar brett medskapande, erfarenhetsutbyte och metodutveckling (en folkrörelse) med hjälp av LEADERmetoden
 - Vi använder ”förstudiemetoden” ofta och aktivt för att förankra och säkerställa att vi är på rätt väg
 - Labbet är öppet och välkomnande
 - Vi samverkar aktivt med andra verksamheter t ex verksamheter inom ”samhällsentreprenörskap och sociala innovationer”
 - Följeforskning kopplas till vårt utvecklingsarbete
 - Vi har ett särskilt insatsområde för att stimulera medskapande, inkluderande och lokalt ledd utveckling, insatsområde fem.
- **LAG Lundaland och partners är medskapande till hållbar lokalt ledd utveckling i Lundaland**
 - Vi medverkar till gränsöverskridande och resultatorienterade insatser för att nå våra mål och vision
 - Vårt utvecklingsarbete kännetecknas av samverkan mellan:
 - människor och resurser
 - resurser och upplevelser
 - upplevelser och platser
 - människor, organisationer, resurser, platser, upplevelser...
 - Vi medverkar till att byars och bygders unika förutsättningar tas tillvara
 - Vi medverkar till nya företag, ökad sysselsättning, nya ekosystemtjänster och en attraktiv livsmiljö på landsbygden i Lundaland

¹³ http://ec.europa.eu/regional_policy/what/cohesion/urban_rural/index_en.cfm

6. Vision

”Lundaland år 2020 – en välkänd plats i Europa som präglas av smart, hållbar, inkluderande utveckling och lokalt medskapande som resulterar i tydlig samhällsnytta för alla.”

I Lundaland finns ett stort antal engagerade organisationer/föreningar/personer som vill medskapa och medverka till smart, hållbar och inkluderande utveckling.

Vår vision uttrycker vår vilja att utifrån identifierade behov och utmaningar tillsammans se våra gemensamma förutsättningar och resurser för att finna nya former för medskapande av innovation, mervärde och tillväxt.

Vårt utvecklingsarbete kännetecknas av människors och organisationers aktiva medskapande, breda samverkan, gemensamma lärande och insatser som gynnar så många som möjligt.

Vårt utvecklingsarbete kännetecknas också av att vi är öppna för samverkan med andra utvecklingsorganisationer både inom och utanför Lundaland och att vi ser Lundaland som en öppen arena, en samlande plats för delregional och regional utveckling.

”Det är människorna som skapar tillväxt i det 20:e århundradet.”¹⁴

15

¹⁴Skånes regionala utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030

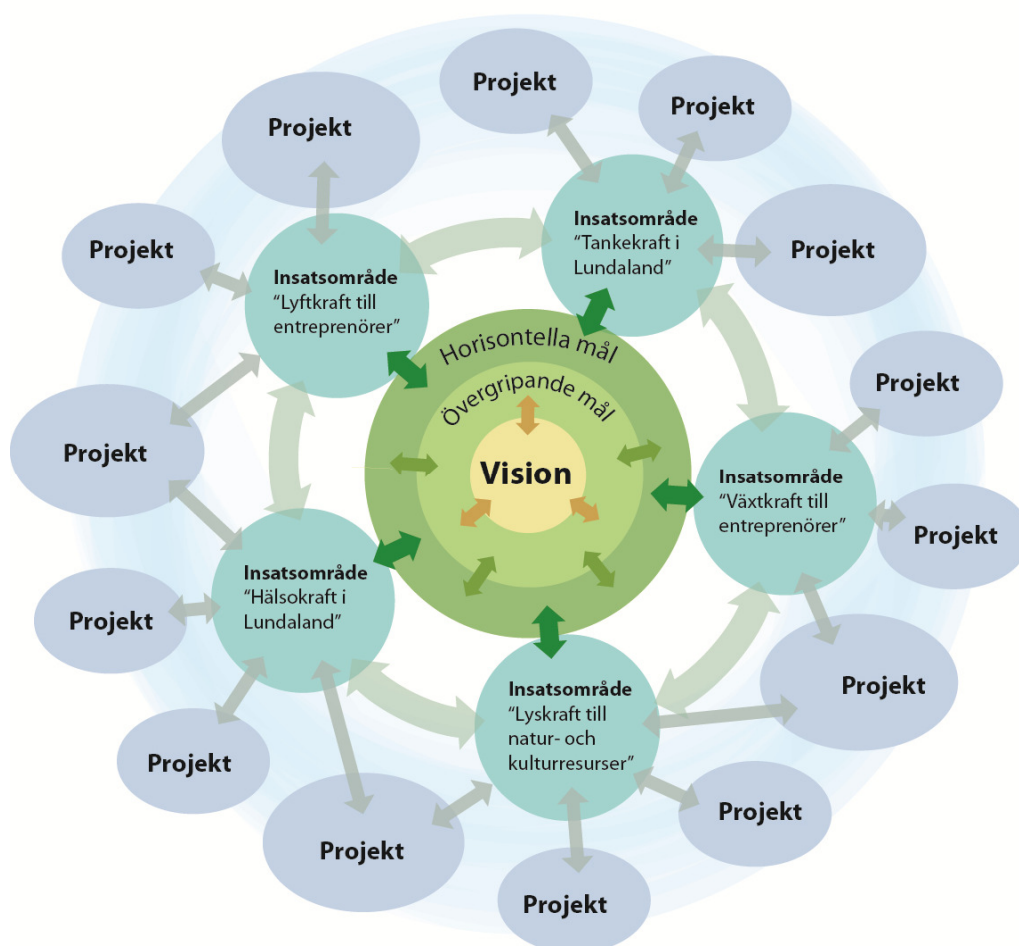
¹⁵<http://www.ecohustler.co.uk/from-ego-to-eco-a-new-sense-of-self/>

7. Mål, insatsområde och urval

Övergripande och horisontella mål, samt insatser och delmål har valts genom att områdets styrkor, svagheter, möjligheter och hot (se Bilaga 1 – SWOT-analys) har mappats mot önskad utveckling i tillväxtstrategin Europa 2020, samt kommunala, regionala och nationella planer och program, se sidan 5.

De övergripande och horisontella målen visar utvecklingsstrategins inriktning för att nå den uppsatta visionen. För att nå de övergripande och horisontella målen har fem insatsområden prioriterats, se bild nedan.

Varje insatsområde ska bidra till att uppfylla flera av de övergripande målen. Inom varje insatsområde finns flera delmål för att på ett tydligare sätt illustrera vad varje insatsområde inbegriper. För att kunna mäta om delmålen uppnåtts har en eller flera indikatorer tagits fram för varje delmål.

7.1 Övergripande och horisontella mål för området

Lundalands utvecklingsinsatser skall främja tre övergripande mål, se förklaringar nedan.

Övergripande mål för hela området ¹⁶
1. Stimulera grön inkluderande hållbar tillväxt, innovation och entreprenörskap
2. Öka attraktionskraften för att leva, verka och besöka Lundaland
3. Främja sektorsövergripande arbetssätt med landskapsperspektiv

1. Stimulera grön inkluderande hållbar tillväxt, innovation och entreprenörskap

För att öka sysselsättningen och stärka tillväxten på landsbygden behöver entreprenörskapet i Lundaland stärkas. Särskilt fokus skall ges för medskapande till nya arbetstillfällen med särskild inriktning på arbete till unga.

Åldersstrukturen i landsbygdsföretagen visar på behov av generationsskiften.

Innovationer och nytänkande är av yttersta vikt om vi ska kunna konkurrera på en internationell marknad. Nya smarta, gröna och hållbara lösningar är viktiga oavsett vilken bransch företagen verkar i, gammal som ny.

2. Öka attraktionskraften för att leva, verka och besöka

Det är många dröm att få leva på landet. Frisk luft, tystnad, gemenskap, närhet till naturen. Landskapets, bygdens och byns värden värnas där människor bor, utvecklas och verkar. Något som är attraktivt för både ungdomar, barnfamiljer, äldre och besökare.

Med samlade krafter kan vi stärka förutsättningarna för det önskade livet på landet med allt vad det innebär av livskvalitet, service och samhällsnytta.

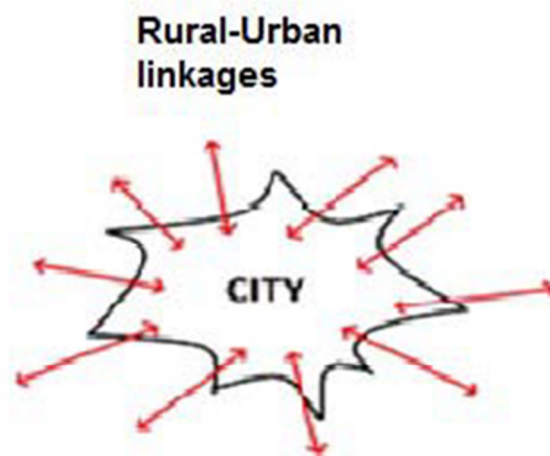
¹⁶Övergripande mål i enlighet med Länsstyrelsen i Skånes rapport: Inför 2014 – 2020

3. Främja sektorsövergripande arbetssätt med landskapsperspektiv

För att klara framtidens utmaningar måste landsbygden utvecklas med beaktande av dess främsta resurs – landskapet.

En viktig del i detta arbete är att stimulera lokalsamhället att medverka till utvecklingen. Genom att främja ett sektorsövergripande arbetssätt med ett landskapsperspektiv skapas förutsättningar till hållbar utveckling av stad och omgivande landsbygd i synergi med varandra.

Vi vill uppnå hög grad av medskapande, integration, samverkan och synergi.

Hållbar utveckling – stad och landsbygd i samverkan

Lundalands utvecklingsinsatser skall främja två övergripande horisontella mål, se förklaringar nedan.

Övergripande horisontella mål för hela strategin	Indikatorer	Målvärde
4. Medverka till hållbar utveckling (ekologisk, ekonomisk, social och kulturell)	Antal nya nätverk Andel privat insats för hela programmet Antal samarbetsprojekt med annat medlemsland i Eu Antal ungdomar i projekt	30 30 % 2 100
5. Stärka jämställdheten och mångfalden	Jämställdhets- och mångfaldsbeskrivning	100 %

4. Medverka till hållbar utveckling (ekologisk, ekonomisk, social och kulturell)

Med ”Hållbar utveckling” som ett horisontellt mål vill vi uppnå: ” Utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov”.¹⁷ Därför vill vi involvera unga i utvecklingsarbetet av samtliga insatsområden.

5. Stärka jämställdheten och mångfalden

Med ”Stärkt jämställdhet och mångfald” som ett horisontellt mål vill vi uppnå ökad insikt om att människors lika värde och rättigheter oavsett kön, etnicitet och kulturell bakgrund. Vi ser arbetet som en vital förutsättning för framgångsrik hållbar utveckling.

¹⁷ Brundtland Commission (1987). Report of the World Commission on Environment and Development. United Nations.

7.2 Insatsområden

För att nå de övergripande och horisontella målen har fem insatsområden prioriterats.

Det är LAG:s förhoppning att resultaten från respektive insatsområde kan samverka med resultat från andra insatsområden och skapa ytterligare mervärden.

Inom ramen för det femte insatsområdet skall förutsättningar skapas för samverkan mellan stad och land, både vad det gäller kunskapsutbyte och utbyte av tjänster och produkter.

Insatsområde 1 - Lyftkraft till entreprenörer

I detta insatsområde verkar en av fonderna; EJFLU.

Insatsområdet skall stimulera till att idéer omvandlas till produkter tjänster, processer och fler entreprenörer.

Insatsområdet skall bl. a medverka till analyser, ökad samverkan, kunskapsspridning, nätverkande, piloter och uppstartsstöd.

Alla branscher och sektorer kan bli aktuella. Särskilt intresse finns för lokalproducerad mat och dryck, häst-, trädgård-, kulturella och gröna näringen, samt besöksnäringen.

Särskilt intresse finns också av att facilitera ungt entreprenörskap. Att utveckla ett ungt entreprenöriellt förhållningsätt är viktigt för Lundaland.

LAG skall medverka till:

- fler entreprenörer på landsbygden
- ökat socialt företagande och samhällsentreprenörskap
- generationsväxling

Insatsområde 2 - Växtkraft till entreprenörer

I detta insatsområde verkar två av fonderna; EJFLU och ERUF.

Insatsområdet skall stimulera till att öka tillväxten hos små och medelstora företag.

Insatsområdet skall bl. a medverka till synliggörandet av företag, kunskapsspridning, nätverkande, klusterinitiativ, internationalisering och utveckling av hållbara affärsmodeller

Alla branscher och sektorer kan bli aktuella. Särskilt intresse finns för lokalproducerad mat och dryck, häst-, trädgård-, kulturella och gröna näringen, samt besöksnäringen.

LAG skall medverka till:

- utveckling av nya produkter och tjänster
- ökat nyttjande av natur- och kulturarvet
- ökad kund-, marknads- och säljkompetens
- ökad samverkan mellan företag och andra aktörer

Insatsområde 3 – Lyskraft till Lundalands natur-, kulturreсурser och miljöer

I detta insatsområde verkar en fond; EJFLU.

Insatsområdet skall stimulera till att öka synliggörandet, möjliggörandet och tillgängliggörandet av Lundalands unika natur-, kulturreсурser och miljöer.

LAG skall medverka till att:

- synliggöra, möjliggöra och tillgängliggöra Lundalands natur- och kulturreсурser och miljöer
- utveckla och sammanlänka besöksmål, nav och leder med paket och upplevelser

Insatsområde 4 – Hälsokraft i Lundaland

I detta insatsområde verkar en fond; EJFLU.

Samhället inser allt mer att naturvård, friluftsliv, fysisk aktivitet och hälsa hör nära samman. Insikten om friluftslivets betydelse för folkhälsan växer i takt med att stress och utbrändhet ökar och en stillasittande livsstil och fetma blir allt större samhällsproblem.¹⁸ Naturupplevelser i form av exempelvis fiske och bad bidrar till livskvalité, folkhälsa och turism.

Insatsområdet skall stimulera till att fritids- och rekreationsmöjligheter på landsbygden ökar.

LAG skall medverka till:

- utveckling av fler fritidsaktiviteter och upplevelser på landsbygden
- utveckling av vandrings-, cykel- och ridvägar
- att fler boende deltar i hälsofrämjande aktiviteter

¹⁸ Naturvårdverket: Naturen som kraftkälla

Insatsområde 5 – Tankekraft i Lundaland

I detta insatsområde verkar alla tre fonderna; EJFLU, ERUF och ESF.

Inom ramen för insatsområdet skall **”Lundalandlabbet”** etableras. Här skall organisationer/föreningar från hela Lundaland samlas kontinuerligt under hela programmet. Organisationerna/föreningarna skall tillföra kunskap om områdets utmaningar och utvecklingsmöjligheter, samt kompetens om valda fonderna och insatsområden, till en gemensam öppen arena för lokalt ledd utveckling.

Insatsområdets har fyra **”inkluderingsmål”**, att:

- stimulera och facilitera att fler människor och organisationer/föreningar ges möjlighet att bli delaktiga i och medverka till lokalt ledd utveckling i Lundaland och till genomförandet av denna strategi
- stärka kopplingen mellan akademi, offentlig, privat och ideell sektor
- stimulera kompetensutveckling som stärker individers ställning på arbetsmarknaden
- stimulera kompetens- och metodutveckling och nätverk som stärker det lokala ledarskapet

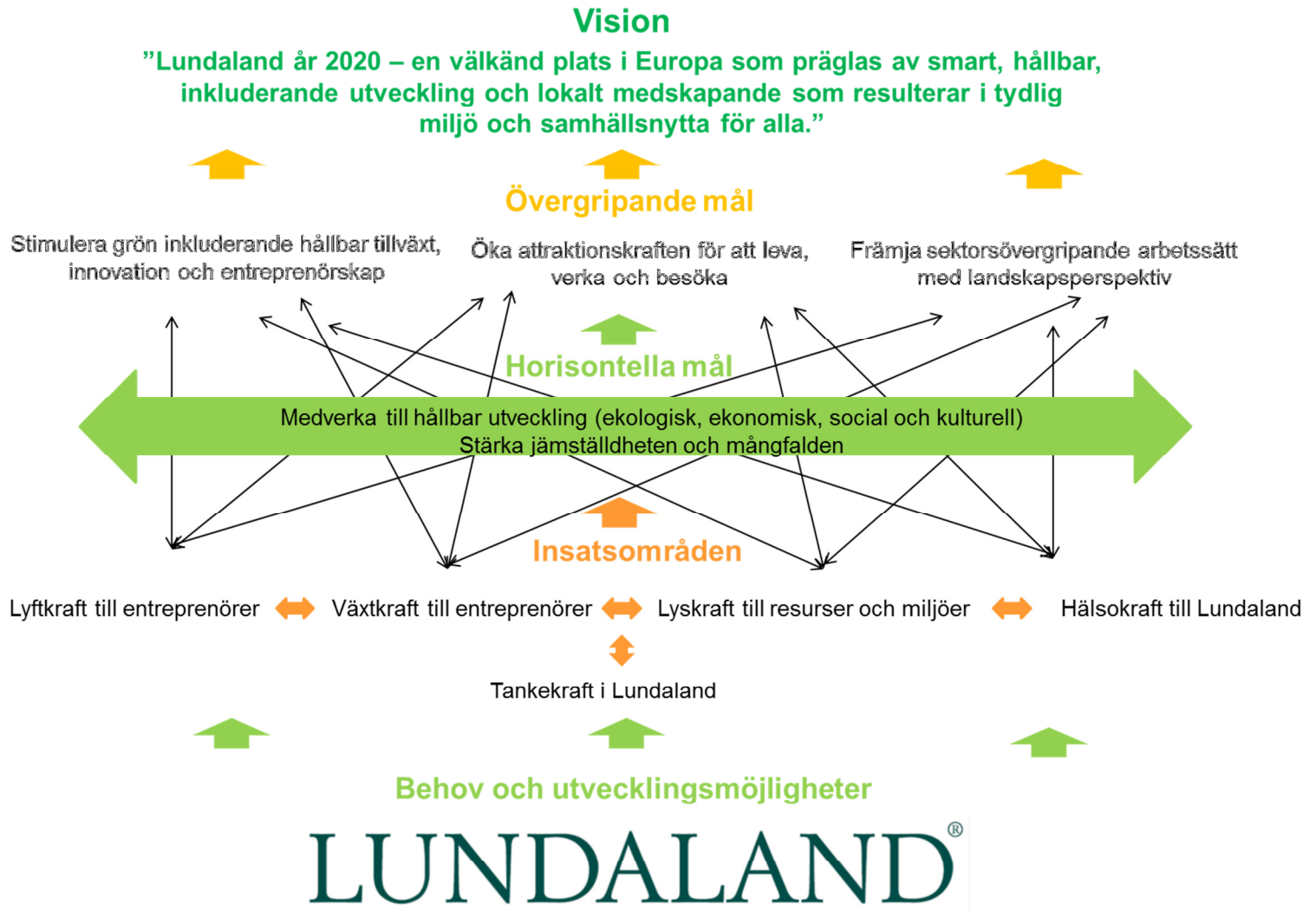
Alla organisationer/föreningar kan bli aktuella. Särskilda insatser skall göras för att inkludera unga och säkerställa mångfald och jämställdhet.

LAG skall medverka till:

- nya mötesplatser för landsbygdens och platsens aktörer och invånare
- innovativa lösningar på gemensamma lokala angelägenheter (ex. service och kommunikationer)
- ökad delaktighet och inkludering i lokalsamhället
- kompetens-utveckling hos individer och lokala företag för att öka möjligheten till anställningar och sysselsättning
- nya nätverk som prövar metoder för överbrygnings-insatser på arbetsmarknaden
- tillgång på affärskutvecklingskompetens/medskapande

7.3 Handlingsplan

Verksamhetens kansli är navet för genomförandet av utvecklingsstrategin, se handlingsplanens ”röda tråd” nedan:

Från kansliet koordineras och stöds alla de insatser som ryms inom ramen för genomförandet av utvecklingsstrategin. Det är verksamhetens kansli som kommer att koordinera och verkställa handlingsplanen.

Under mobiliseringsfasen kan placeringen av kansliets verksamhet komma att diskuteras. Syftet är att åstadkomma förankring av strategin och handlingsplanen samt att skapa förutsättningar för medskapande i hela området.

LAG har, som tidigare har beskrivits, valt att arbeta med tre Europafonder för att finansiera insatser och projekt inom respektive insatsområde i utvecklingsstrategin; Jordbruksfonden (EJFLU), Regionalfonden (ERUF) och Socialfonden (ESF), se Bilaga 3 – Motivering.

Vid val av fond, och avgränsning av projekt, för respektive insats skall LAG utgå från nedanstående vägledande principer:

- Insatser som kan kopplats till hållbar landsbygdsutveckling generellt finansieras av *landsbygdsfonden*.
 - *Ex: näringslivsutveckling, entreprenörskap, stärkt konkurrenskraft, tjänster inom exempelvis fritid och kultur, utveckling av natur och kultureresurser, samt metodutveckling*
- Insatser som kopplas till företags- och verksamhetsutveckling finansieras av *regionalfonden*.
 - *Ex: produkt-, tjänste-, organisations- och metodutveckling, samt insatser som ökar samverkan mellan stad och landsbygd.*
- Insatser kopplade till utveckling av individers ställning på den lokala arbetsmarknaden finansieras av *socialfonden*.
 - *Ex: kompetensutveckling och metodutveckling samt insatser som ökar samverkan och integration mellan stad och landsbygd.*

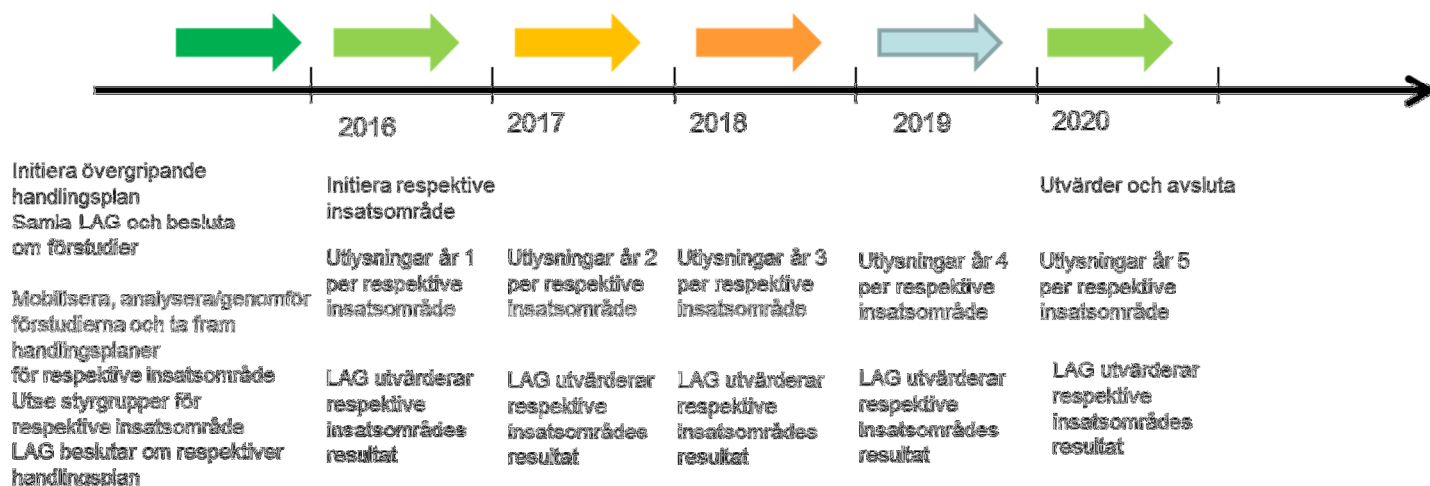
LAG har valt en sammanhållande programmodell för **genomförande av utvecklingsstrategin**:

Modellens första fas är en mobiliseringsfas för att utse och samla LAG, befintliga och nya partners och aktörer inom respektive insatsområde för genomgång av strategin.

Nästa fas är en analysfas, en fas då LAG tillsammans med partners och aktörer planerar och genomför separata förstudier, en för varje insatsområde. Förstudierna skall:

- ta del av de projektidéer som sammanställts under framtagandet av utvecklingsstrategin, se Bilaga 4 – Fakta Lundalands utvecklingsstrategi, *flik projektidéer*
- ta del av de källor som ligger till grund för denna utvecklingsstrategi, se sid 5
- utreda och föreslå lämplig projektform och projektmetodik som skall användas för att nå insatsområdets mål, vilket inkluderar val av styrgruppsmodell
- kartlägga vilka partners som är viktiga för måluppfyllnad av insatsområdet
- kartlägga vilka målgrupper som berörs av insatsområdet och säkerställa kommunikation med dessa
- kartlägga vilka åtgärder som är viktiga för måluppfyllnad av insatsområdet
- ta fram detaljerade handlingsplaner och kompletterande urvalskriterier för respektive insatsområde, samt tider och innehåll för insatsområdets utlysningar
- utreda om Paraplyprojektsmodellen är lämplig för att nå insatsområdets mål
- utreda om det är lämpligt att insatsområde fem, ”Tankekraft i Lundaland” är ”LAG ägt”.

Handlingsplanens faser preliminärt utlagda över programperioden

Målgrupper inom respektive insatsområde

Under förstudiefasen skall målgrupper kartläggas/identifieras per insatsområde. Arbetet skall utgå från nedanstående modell som visar befintliga partners:

Insatsområden och målgrupper

LAG skall stimulera samverkan mellan insatsområden vilket innebär samverkan mellan människor och resurser, resurser och upplevelser, upplevelser och platser

Lyftkraft till entreprenörer ↔ Växtkraft till entreprenörer ↔ Lyskraft till resurser och miljöer ↔ Hälsokraft till Lundaland ↔ Tankekraft i Lundaland

Företagare
Universiteten
Inkubatorer
Kommunerna
Länsstyrelsen
UF
Branschorganisationer
Företagsorganisationer
...

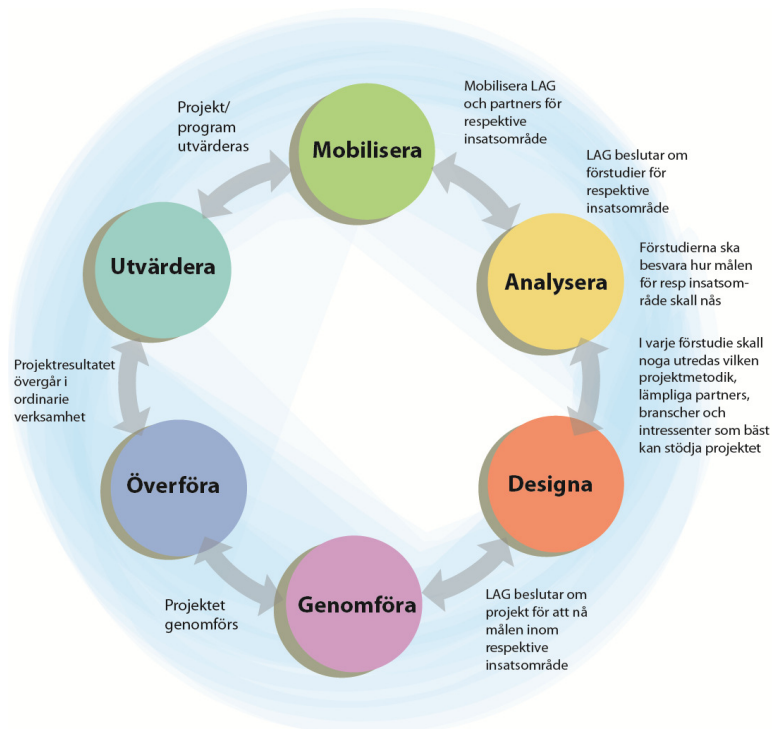
Företagare
Universiteten
Inkubatorer
Kommunerna
Branschorganisationer
Företagsorganisationer
Företagarföreningar
LRF
Companion
Skånes mikrofond
...

Kommunerna
Företagare
Naturskyddsföreningen
Natur och kulturföreningar
...

Kommunerna
Företagare
Byalag
Idrottsföreningar
...

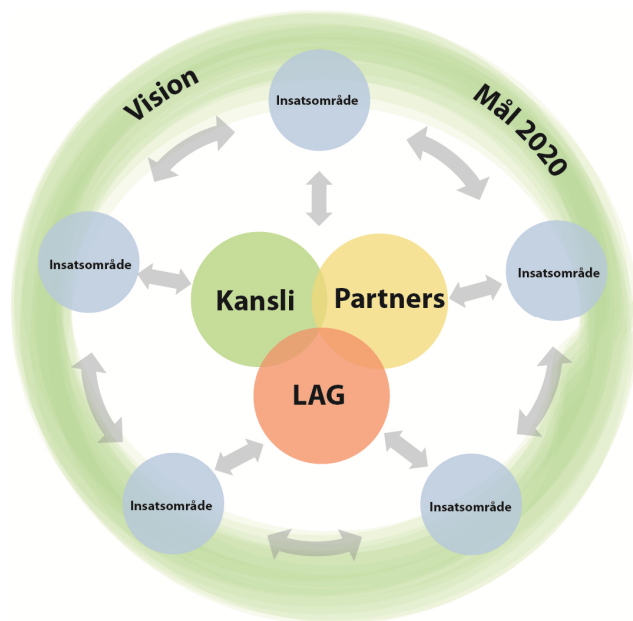
Kommunerna
Byalag
Region Skåne
Länsstyrelsen
Folkhögskolor
Studieförbund
Skånetrafiken
Lokaltidningar
Finsam
Arbetsförmedlingen
Universiteten
Inkubatorer
Kommunerna
Branschorganisationer
Företagsorganisationer
...

Bild som visar programmets olika genomförandefaser

LAG kommer att fördjupa samarbetet med befintliga partners och intressenter för att uppnå visionen och utvecklingsstrategins mål.

Modell för samverkan och partnermedverkan kommer att utgå ifrån respektive insatsområde och det samarbete/samverkan som LAG bedömer som nödvändigt för att uppnå målen, se bild nedan.

Samverkan

LAG ser samverkan med utvecklingsorganisationer utanför Lundaland som en viktig förutsättning för att nå målen i strategin.

Exempel på samverkan som är aktuell, samverkan med:

- LEADER MittSkåne och Herbert Felix Institutet kring integration, entreprenörskap och gemensam administration
- LEADER Nord Västra Skåne kring insatser inom Havs och fiskerifonden som berör Lundaland
- LEADER Söderslätt kring utveckling av nya produkter och tjänster inom besöksnäringen några exempel är upplevelse-, kunskaps- och ekoturism. Särskilt intressant är gemensamma insatser inom Fågelturism och Vikingaturism.
- Region Skåne och Länsstyrelsen i Skåne för utvecklingsfrågor som berör Lundaland och de Skånska handlingsplanerna för Europafonderna.
- Event i Skåne för genomförandet av Eurorando 2016¹⁹
- Lokala utvecklingsgrupper i norra Europa i områden där kommunerna har befintliga vänorter
- Andra nationella och internationella samarbeten med koppling till strategin.

¹⁹ Lundaland Ideell Förening är initiativtagare till att två dagsvandringar i Lundaland är anmälda till Vandrings VM som skall genomföras i Skåne år 2016, i regi av Event i Skåne.

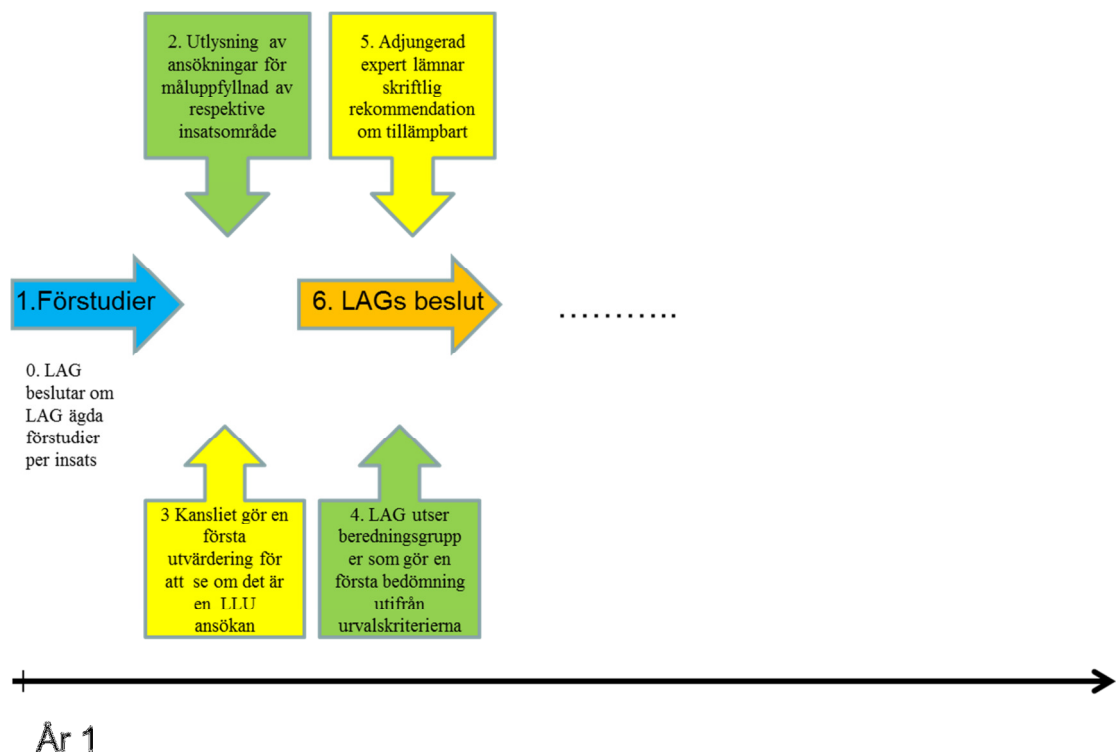
7.4 Urvalsprocessen

LAG:s prioriteringar och urval av ansökningar skall genomföras enligt gällande EU-förordningar vilket innebär att:

- lokala aktörers kapacitet att utveckla och genomföra insatser i linje med utvecklingsstrategin skall främjas
- objektiva kriterier och beslut om insatser och projekt skall ha en tydlig koppling till utvecklingsstrategin
- urvalsförfarandet skall vara icke-diskriminerande och öppet
- minst 50 % av rösterna i urvalsbesluten skall avges av parter som inte är offentliga myndigheter
- urvalsförfarandet skall dokumenteras
- fond- och insatsområdeskompetens skall finnas i LAG
- urvalet av åtgärder/projekt skall stämma överens och prioriteras i enlighet med hur väl de bidrar till att uppnå strategins mål
- beslutade åtgärder/projekt skall förhålla sig till övergripande och horisontella mål

LAG:s urvalsprocess

LAG:s urvalsprocess skall vara dokumenterad och kommunicerad, se bild nedan.

7.5 Mål och indikatorer

För varje insatsområde och fond har konkreta delmål definierats. Målen är angivna i prioritetsordning inom respektive insatsområde. Målen är mätbara genom definierade indikatorer, se bilaga 8.

Insatsområde 1 - Lyftkraft till entreprenörer

Fond	Mål	Indikator	Målvärde
<i>EJFLU</i> (Landsbygds-fond)	Medverka till nya företag och entreprenörer på landsbygden	Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetstider)	25
	Medverka till nya sociala företag och samhälls-entreprenörer	Antal nya sociala organisationer	7
	Medverka till genomförda generationsväxlingar	Antal bevarade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	5

Insatsområde 2 - Växtkraft till entreprenörer

Fond	Mål	Indikator	Målvärde
<i>EJFLU</i>	Medverka till nya produkter och tjänster	Antal nya produkter och tjänster	5
	Medverka till ökad kundmarknads- och säljkompetens som leder till nya arbetstillfällen	Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	5
	Medverka till ökad samverkan mellan företag och andra aktörer som leder till nya arbetstillfällen	Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	5
<i>ERUF</i> (Regionalfond)	Medverka till nya gemensamma produkter och tjänster, sk paket	Antal företag som får stöd	20
	Medverka till utvecklingsinsatser i små och medelstora företag som leder till nya arbetstillfällen	Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetstider)	3

Insatsområde 3 – Lyskraft till Lundalands natur-, kulturreсурser och miljöer

Fond	Mål	Indikator	Målvärde
<i>EJFLU</i>	Synliggöra, möjliggöra och tillgängliggöra fler av Lundalands natur- och kulturreсурser	Antal nya fysiska mötesplatser	5
	Sammanlänka besöksmål, nav och leder till paket och upplevelser	Antal nya produkter och tjänster	10
	Utveckla nya ekosystemtjänster genom nyttjande av natur- och kulturarvet i området	Antal nya ekosystemtjänster	5

Insatsområde 4 – Hälsokraft i Lundaland

Fond	Mål	Indikator	Målvärde
<i>EJFLU</i>	Utveckla nya attraktiva fritidsaktiviteter och upplevelser på landsbygden	Antal nya produkter och tjänster	5
	Utveckla, synliggöra och tillgängliggöra vandrings-, cykel- och ridvägar	Antal ledprojekt	5
	Få fler Lundalandsbor att delta i hälsofrämjande aktiviteter	Antal deltagare i hälsofrämjande aktiviteter	3 000

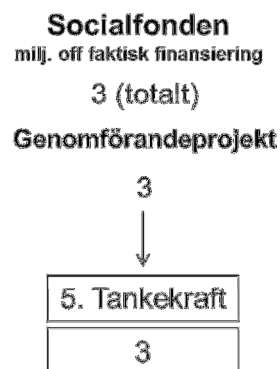
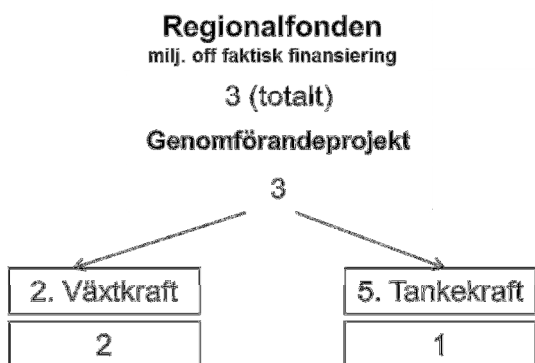
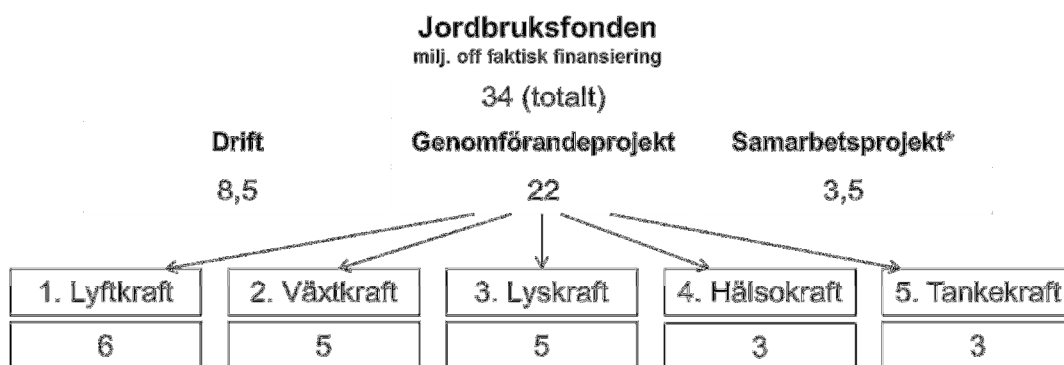
Insatsområde 5 – Tankekraft i Lundaland

Fond	Mål	Indikator	Målvärde
<i>EJFLU</i>	Utveckla nya gränsöverskridande mötesplatser för Lundalands aktörer och invånare	Antal nya fysiska mötesplatser	50
	Utveckla innovativa lösningar på gemensamma lokala angelägenheter (ex. service, kommunikationer, bredband)	Antal nya tekniker	5
	Medverka till ökad delaktighet och inkludering i lokalsamhället	Antal deltagare i projekt	500
<i>ERUF</i>	Utveckla nya gränsöverskridande mötesplatser för Lundalands aktörer och invånare	Antal nya fysiska mötesplatser	20
	Utveckla innovativa lösningar på gemensamma lokala angelägenheter	Antal nya tekniker	5
<i>ESF (Socialfond)</i>	Genomföra projekt som prövar innovativa metoder för överbrygningsinsatser på arbetsmarknaden	Antal arbetslösa deltagare och långtidsarbetslösa som är i sysselsättning, inklusive egenföretagande, efter avslutad åtgärd	45
	Medverka till kompetensutveckling hos individer och lokala företag för att öka möjligheten till anställning	Antal anställda, inklusive egenföretagare, med förbättrad arbetsmarknadssituation, efter avslutad åtgärd	23

8. Finansieringsplan

LAG Lundaland har tilldelats 40 miljoner i faktisk offentlig finansiering fördelat på tre fonder; Jordbruksfonden, Regionalfonden och Socialfonden. De tilldelade medlen skall finansiera utvecklingsinsatser i strategins samtliga insatsområden och har fördelats enligt nedan.

Delåtgärd	Fond	%	miljoner SEK
Drift	<i>EJFLU</i>	21,25	8,5
Samarbeten	<i>EJFLU</i>	8,75	3,5
Genomförande av strategin	<i>EJFLU</i>	55,0	22
	<i>ERUF</i>	7,5	3
	<i>ESF</i>	7,5	3
Summa		100	40

*Samarbetsprojekten skall kunna placeras in i samtliga insatsområden

9. Organisation

Lokalt ledd utveckling i Lundaland leds av LAG Lundaland (styrelsen) som består av representanter från privat, ideell och offentlig sektor.

LAG:s arbete leds av en ordförande som har ett övergripande ansvar för att verksamheten drivs på ett tillfredställande sätt och i enlighet med förordning EU 1303/2013.

9.1 Administrativ kapacitet och kansliets arbete

Under ledning av LAG finns en administrativ enhet som drivs av en verksamhetschef och en projektcontroller motsvande ca 1,5 tjänst.

Leaderkontorets personal skall bl a ansvara för följande arbetsuppgifter:

- stimulera, mobilisera och stödja lokala initiativ och idéer i syfte att nå målen i utvecklingsstrategin
- stödja sökande i att få in så kompletta och tydliga projektansökningar som möjligt samt handlägga ansökningar, följa upp och stödja pågående projekt
- skapa nätverk och stärka samarbeten mellan och inom olika sektorer och branscher. Se möjligheter och skapa kontakter mellan pågående projekt.
- utbilda projektägare och projektledare i projektadministration, anordna projektledarmöten.

Verksamhetschefen tillsammans med styrelsen är ansvarig för extern och intern kommunikation, enligt antagen kommunikationsplan, samt framtagande och distribution av verksamhetens nyhetsbrev.

Vad det gäller styrning av den operativa verksamheten för att säkerställa bra arbetsförhållanden och rutiner, kompetens och effektivitet, se LAG:s lednings- och styrningsdokument nedan:

- Den av Jordbruksverket prioriterade utvecklingsstrategin (aktuell version)
- Arbetsordning med ansvarsfördelning (LAG och personal), delegationsordning och rutiner för attestering
- Föreningens stadgar (som bl a reglerar LAG:s sammansättning och kompetens, valberedningens arbete och mötesordningen)
- Av LAG beslutade policyer

LAG ansvarar för att säkerställa att kansliet har nödvändig kunskap om fonderna t ex genom löpande utbildning under programperioden.

9.2 Partnerskapet och föreningen

I Lundaland finns idag ett etablerat partnerskap i form av föreningen LEADER Lundaland Ideell Förening med 35 medlemmar; 5 kommuner, 11 föreningar och/eller företag och 19 enskilda medlemmar som ansöker om att bilda utvecklingsområde, se Bilaga 4 – Lundalands utvecklingsstrategi, *flik partners*.

Föreningens sammansättning är representativ för området och sektorerna; offentlig, ideell och privat.

Under arbetet med utvecklingsprojektet ”LLU Nod Lundaland” och framtagandet av strategin har nya partners tillkommit, se Bilaga 6 – Rapporten ”LLU Nod Lundaland”.

Under genomförandet av utvecklingsstrategin skall partnerskapet breddas ytterligare med hänsyn till ändringar i det geografiska området, och för att säkerställa erforderlig kompetens rörande frågor som berör Jordbruks-, Social- och Regionalfonden, samt prioriterade insatsområden.²⁰

Att utveckla och finna effektiva former för partnerskapets samverkan och medskapande är viktigt. Det är LAG:s intention att detta arbete skall rymmas inom insatsområdet ”Tankekraft i Lundaland”.

9.3 LAG – den lokala aktionsgruppen

LAG skall leda genomförandet av utvecklingsstrategin, fatta beslut om vilka projektansökningar som ska prioriteras och också äga arbetsgivaransvaret.

LAG:s beslut går inte att överklaga. Jordbruksverket fattar det formella beslutet om projektstöd.

LAG ska bestå av minst 15 ordinarie ledamöter och 3 ersättare från ideell, privat och offentlig sektor.

Varje sektor skall representeras av minst 5 ordinarie ledamöter och en ersättare. Samtliga kommuner i Lundaland skall vara representerade.

LAG ledamöter ska:

- vara aktiva, transparenta, objektiva och tillföra kunskap utifrån sitt kompetensområde och strategin som helhet
- ha kompetens som återspeglar de insatsområden och de fonder som utvecklingsstrategin omfattar
- ta beslut som är ändamålsenliga och i enlighet med strategin
- ansvara för uppföljning av resultaten från de utvecklingsprojekt som beviljas
- rekommenderas av valberedningen och väljas av årsstämman, se föreningens stadgar.

²⁰ Samtal förs med Region Skåne om hur samverkansformer kan etableras vid programstart.

10. Samverkan mellan fonder och med andra aktörer

10.1 Samverkan mellan fonder

Strategin omfattar tre Europafonder; EJFLU, ERUF och ESF.

LAG har valt att arbeta med Jordbruksfonden på landsbygden utanför Lunds stad. LAG har valt att arbeta med de övriga fonderna i hela Lundaland.

För att kunna åstadkomma samverkan mellan fonderna har flera insatsområden, där det har varit tillämpligt, finansierats med mer än en fond.

Insatsområden har också valts så att synergieffekter skall kunna uppnås genom att insatser/projekt som finansieras med olika fonder skall kunna komplettera varandra, se exempel nedan:

Exempel 1: I insatsområdet ”Hälsokraft i Lundaland” finns målet ”Antal utvecklade leder”. En åtgärd här kan vara utmärkning av en led. I insatsområdet ”Tankekraft i Lundaland” finns målet ”Överbrygningsinsatser på arbetsmarknaden”. Ett tänkbart scenario är att deltagare i ett projekt inom detta insatsområde deltar vid utmärkning av leden. (Samverkan EJFLU och ESF)

Exempel 2: I insatsområde ”Lyskraft i Lundaland” kan en insats vara att tillgängliggöra en å med en brygga. Denna insats kan nyttjas genom en paketering inom insatsområde ”Växtkraft till entreprenörer” för företagare inom fiskenäringen. (Samverkan EJFLU och ERUF).

LAG ser stora utvecklingsmöjligheter med att utvecklingsstrategin omfattar fonder som kan finansiera insatser/projekt i både stad och omgivande landsbygd.

Exempel på utvecklingsperspektiv som kan utforskas med stöd i dessa fonder är:

- utveckla och förstå stad/land (det sk ”rurbana”) perspektivet
- öka avsättningen av landsbygdens produkter och tjänster i staden
- erbjuda kunskap och erfarenheter om landsbygdens möjligheter till stadsbor
- skapa sysselsättning och samtidigt främja lokalt ledd utveckling
- integration och odling i stadsnära landskap

10.2 Avstämning med andra aktörer med utvecklingsansvar

Inför skrivandet av denna utvecklingsstrategi har mål och insatser stämts av mot andra relevanta utvecklingsstrategier och planer, se avsnitt 3.

För att fortlöpande stämna av att strategin och projekten fortsatt bidrar till andra utvecklingsstrategier ska LAG ta hjälp av s.k. adjungerande experter.

Detta innebär att viktiga organisationer/aktörer såsom:

- Region Skåne, bl a Event i Skåne och Tourism in Skåne
- Länsstyrelsen i Skåne
- Kommunförbundet Skåne
- Kommuner
- Lantbrukarnas Riksförbund
- Intresseorganisationer såsom Smaka på Skåne, m fl.

ska ges möjlighet att lämna utlåtande om projektansökningar, men också ges möjlighet att medverka aktivt i lokalt ledd utveckling i **”Lundalands labb”**.

Syftet med att ta hjälp av adjungerande experter är också att:

- ha partners för att kunna diskutera alternativa finansieringslösningar
- finna stöd för projekt vid övergången till ordinarie verksamhet

10.3 Jämställdhet och icke-diskriminering

Verksamhetens arbete skall genomsyras av jämställdhet och icke-diskriminering. För att säkerställa jämställdhetsperspektivet i alla verksamhetens olika led kommer en särskild arbetsgrupp att bildas vid igångsättandet av verksamheten för framtagandet av en **”Likabehandlingspolicy”**. Policyn skall verka för att jämställdhetsprincipen och principen om ickediskriminering tillämpas i hela verksamheten t ex vid tillsättning av LAG, vid bedömning och beslut om projektansökningar. Verksamheten skall följa EU-förordningen gällande jämställdhet och Amsterdamfördraget gällande ickediskriminering.

För fler exempel, se nedan:

I enlighet med EU-förordningen gällande jämställdhet²¹ kommer verksamheten att ställa krav på att projektägare synliggör förhållanden för kvinnor och män såväl i projekt som i den egna verksamheten, att jämställdhetsarbetet redovisas i rapporter och att frågan även belyses i uppföljningsprocesser.

Verksamheten skall också tillämpa principen om ickediskriminering²² och inte behandla någon olika på grund av vare sig kön, ålder, ras eller ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Principen skall följas vid beslut om ansökningar t ex genom att projekt prioriteras som tillgängliggör resultatet för människor med olika behov ex, vandringsleder för funktionshindrade och informationsmaterial på fler språk än svenska.

²¹ EU-förordning 1030/2013 artikel 7

²² Amsterdamfördraget, artikel 2-13

11. Kommunikation

Den av Jordbruksverket framtagna, Kommunikationsstrategi för lokalt ledd utveckling 2014 – 2020 (aktuell version), är det styrande dokumentet för Lundalands kommunikation, se bilaga 9.

Kommunikationsstrategin beskriver hur LAG och kansliet skall kommunicera lokalt ledd utveckling genom leadermetoden. Leadermetoden syftar till att människor på lokal nivå tillsammans driver och utvecklar sitt lokala område och på så sätt skapar arbetstillfällen, nya företag och social inkludering som skapar mångfald. Under hela perioden för genomförandet av innehållet i fonderna är det viktigt med god information och kommunikation om lokalt ledd utveckling genom leadermetoden.

Kommunikationsarbetet har tre specifika kommunikationsmål:

Mål 1: Att nå ut med information till organisationer som är intresserade av att söka projektstöd inom lokalt ledd utveckling och som vill medverka till hållbar utveckling av människor och lokala utvecklingsområden.

Mål 2: Att sprida sprida information, kunskap och erfarenheter om lokalt ledd utveckling genom leadermetoden till samarbetspartners och vidareförmedlare

Mål 3: Att informera allmänheten om arbetet med lokalt ledd utveckling och leadermetodens effekter, samt EU:s roll för lokal utveckling.

LAG ansvarar för att harmonisera den lokala leaderverksamhetens kommunikationsplan till den nationella kommunikationsstrategin för lokalt ledd utveckling, särskilt vad gäller kommunikationsmålen som bör anpassas för de egna sammanhangen.

11.1 Kommunikationsplan

LAG:s operativa kommunikationsarbete beskrivs enligt ovan i den årligen uppdaterade kommunikationsplanen, se bilaga 10 Lundalands kommunikationsplan 2016 - 2017.

LAG:s och kansliets kommunikationsarbete kommer att fokusera på **fyra målgrupper** enligt nedan:

- Företag och organisationer som söker stöd
- Ambassadörer/vidareförmedlare
- Samarbetspartners
- Allmänheten

De främsta kanalerna bedöms vara:

- Information via webbplatser (egna och kommunernas)
- Information via möten och nyhetsbrev
- Riktade utskick till partners (e-post)
- Lundalandrådet (ambassadörer för mobilisering)
- Publika och sociala medier.

Kommunikationsplanen kommer att anpassas efter programmets olika faser eftersom faserna kräver olika typer av kommunikation. Huvudfaserna i programmet är: Införandefasen, genomförandefasen och slutfasen.

12. Uppföljning och revidering

LAG:s plan för uppföljning och utvärdering, se bilaga 7, ska säkerställa en regelbunden övervakning och periodisk utvärdering av verksamheten och dess resultat. Planen skall initieras omgående vid verksamhetens start.

Planen och tillhörande stödjande metoder och rutiner möjliggör för LAG och verksamheten att årligen analysera uppnådda resultat av LAG:s strategi och beslut.

Resultatanalysen skall ligga till grund för eventuella revideringar av strategin om LAG bedömer det som lämpligt.

LAG skall utse en särskild arbetsgrupp med ansvar för uppföljning och utvärdering. Arbetsgruppen skall ansvara för att:

- system, metoder och rutiner finns i verksamheten för att löpande samla in och bearbeta relevanta uppgifter om ekonomi och resultat som avser de fastställda indikatorerna och målen
- LAG:s verksamhet, samt plan för uppföljning och utvärdering, årligen revideras och uppdateras vid behov
- särskilda utvärderingsinitiativ tas vid behov, det kan gälla t ex den egna resursplaneringen och egen kapacitet, säkerställande av data eller involvering av externa kompetenser för utvärdering
- uppföljningsresultaten sprids och används av LAG och partners i Lundaland
- LAG bidrar till övervakningsbestämmelserna och utvärderingen av lokalt ledd utveckling och programmet på regional och nationell nivå

13. Bilagor

Bilaga 1: SWOT-analys

SWOT-analysen är framtagen med representanter från LAG, kommunerna, partners och aktörer verksamma i Lundaland.

Styrkor

Lund naturligt nav – motor för lokal utveckling
Många tätorter och byar på liten yta med gemensam identitet (Lundaland)
Stadsnära landsbygd med stor variationsrikedom
Lättillgängligt, nära, öppet och variationsrikt landskap
Höga natur och kulturvärden
God tillgång till utbildning, marknader, infrastruktur
Närhet till Malmö, Köpenhamn och övriga Europa
Starka varumärken: Lund, (ESS, Max IV), Ideon, LU och SLU
Flera företag inom lantbruks-, häst- och trädgårdsnäringen
Engagerad lokalbefolkning
Många nätverk, mycket samlad kompetens
Ung varierad befolkning som växer
Kunskap om lokalt ledd utveckling genom LEADER
Naturlig plats för samverkan över administrativa gränser

Svagheter

Liten samverkan över administrativa och sektoriella gränser
Incitament till samverkan otydlig
Låg kännedom om det lokala utbudet bland boende
Minskande intresse och engagemang för de lokala värdena
Liten kunskap om den lokala naturen och kulturhistorien
Vakuum utanför kunskapsnoderna
Få (unga) entreprenörer på landsbygden
Brist på lokalt utvecklingskapital
Höga markpriser
Begränsad tillgång på mark
Brist på kollektivtrafik utanför de stora noderna
Lokalpatriotism

Möjligheter

Utveckla Vombsjösänkan till ett Biosfärsområde
Utveckla Uppåkra till ett internationellt besöksmål
Utveckla Flyingebygden till ett Green Valley
Utveckla Experimentarium på Bligehøj
Utveckla natur- och kulturesurser för "soft adventures"
Utgå från slott och kungsgårdar som kulturella nav för utveckling
Utgå från kust, hav och åar för försörjning och upplevelser
Utveckla nya ekosystemtjänster
Växa besöksnäringen i Lundaland – dra nytta av ESS och Max IV
Växa besöksnäringen med fågel-, fiske, vikinga-, kunskaps- och ekoturism
Locka fler internationella besökare till våra besöksmål
Utveckla ARNA International Artist in Residence till helårsverksamhet
Stimulera småskalig mat och dryckproduktion – lokala saluhallar
Stimulera lokalproducerad och förnyelsebar energi
Utveckla trädgårds- och hästnäringen
Utveckla lokalekonomin i de större byarna
Bidra till hållbar utveckling av stad och land med ett landskapsperspektiv
Utveckla mötesplatser för lokal demokrati och ökat lokalt engagemang
Metodutveckla "lokalt ledd utveckling (akademi) för samhällsnytta"
Utöka samverkan över sektorer och branscher för framtida idégenerering

Hot

Minskad service i och till byarna
Lokalekonomins förutsättning att hålla landsbygden levande minskar
Färre arbetstillfällen på landsbygden
Färre företag på landsbygden
Svagt generationsskifte inom ideella engagemang (ex byalag)
Ökad främlingsfientlighet
Minskade förutsättningar för ungdomsengagemang
För få ser de innovativa möjligheterna på landsbygden
Stort tätortsfokus
Hållbar utveckling svår pga närhet till stora städer som utarmar landsbygden
Låg beredskap att utveckla projekt till hållbar verksamhet
Projekttrötthet
Klimatförändring
Förändrad markanvändning på sikt med nya grödor
Minskande biologisk mångfald

Bilaga 2: Omvärldsanalys

Lundaland har i ett tidigare avsnitt beskrivits som en viktig del av Skåne.

I Region Skånes regionala utvecklingsstrategi – Det öppna Skåne 2030 – beskrivs behovet av att flera av de Skånska städerna driver utveckling delregionalt för att ”hela Skåne” ska hållas samman och utvecklas. Lund är just en sådan stad som har betydelse för utvecklingen av det närliggande området. Här kommer möjligheterna till att bedriva lokalt ledd utveckling genom LEADER i Lundaland att bli en viktig förutsättning för önskad utveckling.

Tourism i Skåne har i några år drivit ett utvecklingsarbete för att utveckla Skåne till en ”Matdestination”. Den Skånska dryckesstrategin är ett resultat av denna utveckling. Nästa utvecklingsinsats är att utveckla Skåne till en ”Leddestination”. Båda dessa initiativ är intressanta för Lundaland att delta i och medverka till. Både lokal mat och lokala upplevelser såsom vandring och cykling är viktiga komponenter för en växande besöksnäring.

Region Skåne stödjer flera hälsofrämjande initiativ för att öka hälsan och välbefinnandet hos skåningarna. I det nya Svenska Landsbygdsprogrammet prioriteras fritidsaktiviteter på landsbygden. Här kan lokalt ledd utveckling göra skillnad genom att inventera, förankra och stödja tidig idéutveckling till nya hälsofrämjande aktiviteter. Intresset för olika former av Triathlon är stort i stora delar av världen och här har Lundaland goda förutsättningar till att utvecklas till en ”Triathlon destination” en plats där boende och besökande kan träna på olika Triathlondistanser året runt.

Många människor behöver och söker storstadspuls, arbetspuls och vilopuls för sitt välbefinnande. Att utveckla landsbygdens natur- och kulturreсурser i samspel för både vila, rekreation och nya jobb är en utmaning och en önskad utveckling. Om dessa nya tjänster och produkter kan paketeras med boende i staden till exportmogna weekendpaket finns goda möjligheter att locka besökande från norra Europa till Lundaland.

Att forska i Social innovation är en trend som många högskolor och universitet ansluter sig till. Detta är ett område där lokalt ledd utveckling kan göra skillnad när det kommer till att ”göra verkstad” och att realisera och finansiera idéer och social innovation.

Hållbar utveckling står högt upp på många agendor i världen och inkluderar både ekologisk, ekonomisk, social och kulturell utveckling. Biosfärområden²³ är pilotområden där nya metoder och ny kunskap testas för att nå en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Biosfärområden handlar om naturvård och hållbar utveckling på ett nytt sätt. Människor ska kunna bo och utvecklas i områden samtidigt som samhället kan testa ny kunskap och praktik när det gäller att hållbart hantera relationen mellan människan och naturen – att både bruka och bevara. Att vara med och utveckla Vombsjösjönsänkan till det sjätte Biosfärsområdet i Sverige hade varit en mycket intressant och passande uppgift för en lokal utvecklingsgrupp i Lundaland. Förening inväntar resultatet av den förstudie som kommunerna Sjöbo, Lund och Eslöv gör under hösten 2014 för att utreda möjligheterna att utveckla Vombsjösjönsänkan till ett Biosfärsområde.

Se också Bilaga 6 – Rapporten ”LLU Nod Lundaland”, *avsnitt omvärldsbevakning*.

²³ <http://www.naturvardsverket.se/Var-natur/Skyddad-natur/Biosfaromraden/>

Bilaga 3: Motivering

Tre Europafonder och avsatta medel för lokalt ledd utveckling genom LEADERmetoden ligger till grund för strategin; Jordbruksfonden (EJFLU), Regionalfonden (ERUF) och Socialfonden (ESF).

LAG har valt att arbeta med ovanstående tre fonder då platsen Lundaland bjuder på intressanta förutsättningar för att utveckla samverkan mellan just dessa fonder.

I hjärtat av Lundaland ligger staden Lund som en motor för lokalt ledd utveckling i hela området. Runt staden Lund ligger landsbygden med små tätorter, byar, leder och ett rikt men outvecklat natur och kulturarv.

Lundaland erbjuder landsbygdens aktörer en stor hemmamarknad, 193 552 invånare.

Lundaland erbjuder staden Lunds invånare lokalproducerad mat och dryck, upplevelser och rekreation i ett område som är nära och lättillgängligt, 812,25 km².

Området är ”tillräckligt stort” för att uppbåda och hålla samman en kritisk massa av eldsjälar, lokala ledare, idéer och resurser som kan samverka för hållbar utveckling.

Området har, trots att det är större än 150 000 invånare, en gemensam själ och identitet eftersom ”alla” är mentalt vända till och har en relation till Lund.

Lunds Domkyrka har årligen 700 000 besökare som är potentiella besökare av andra historiska besöksmål på landsbygden, besöksmål som idag är under utveckling, t.ex. Uppåkra och Dalby Kloster.

Med en förväntat inflyttning av besökande och boende med koppling till etableringen av ESS och Max IV följer en förväntan på en växande besöksnäring inom området. Rätt förvaltat kan denna ökning leda till ökad sysselsättning och nya företag inom näringen.

Genom valet av fonder finns förutsättningar att stödja utveckling så väl på landsbygden och i staden och därmed också förutsättningar för att utveckla samverkan och åstadkomma synergier mellan de båda.

Jordbruksfonden (EJFLU) har valts för att utveckla Lundalands landsbygd.

Regionalfonden (ERUF) har valts för företags och verksamhetsutveckling av den Skånska delregionen Lundaland.

Socialfonden (ESF) har valts för kompetens och metodutveckling på den lokala arbetsmarknaden i den Skånska delregionen Lundaland

Bilaga 4: Fakta Lundalands Utvecklingsstrategi

Bilaga 5: Lundalandbroschyren

Bilaga 6: Rapporten LLU Nod Lundaland

Bilaga 7: LAG:s plan för uppföljning och utvärdering

Bilaga 8: Definitioner av Lundalands indikatorer

Bilaga 9: Kommunikationsstrategi för lokalt ledd utveckling 2014 – 2020

Bilaga 10: Lundalands kommunikationsplan 2016